

309290

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. } చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ నవంబరు నెల 3 వ తేది మంగళ వారము } No. 198
 సంపుటము ౧ } ఆనంద శామ సంవత్సర కార్తీక బహుళ పౌర్ణమి. } సంచిక ౧౯౮

శృంగారనైషధము.

దీనికిమూలము, నైషధం విద్యవృత్తము అను శ్రీహర్షుని సంస్కృతనైషధము. దీనికి కర్తయో కవి సార్వభౌమకగు శ్రీనాథుడు. ఆనైషధమున కిది చక్కని తెలుగు; తెనుగుమాత్రమే కాదు, (మూలమందు) రసంబుపోషించియు నలంకారంబు భూషించియు నాచిత్యంబాదరించియు ననాచిత్యంబు పరిహరించియు, నన్నట్లు దానికిది చొక్కపుమెతుగు. శ్రీహర్షుని నైషధమునకు శ్రీనాథుని తెనుగు శృంగార మగుటచే నిది శృంగార నైషధమయ్యెను. కవిచక్రవర్తి లిద్దరి కవిత్వామృతసములును గలసి వెలసియున్న యీ కావ్యరత్నమందలి శరభా వపుష్టియు, అర్థచమత్కృతియు, వర్ణనానైచిత్యమును అసద్భావములు. వ్రాతప్రతులను బరిశీలించి పెక్కుదోష ముల్లను సవరించి, యొక్కొక్కపద్యమునకును గద్యమునకును, టీక, తాత్పర్యము, ఉదాహరణము, వ్యాకరణము, నిఘంటువు మొదలుగా సందంబు వలయునవి యెల్ల వ్రాయబడియున్నవి. చేతికిమిడికగానున్న చిన్నలైజు, మేలు కాగితములు, సాగనైనపటములు, మంచి కాలిగోలైదు దీనికిగలవు. వెల ఆంధ్రమాలి వినా రు. 8-8-0.

ఇదిగాక, ప్రేమనరీసామానులు, పాంథెక్ పేనాలు, పుస్తకములు, కాగితములు మాయెద్ద దొరకును.

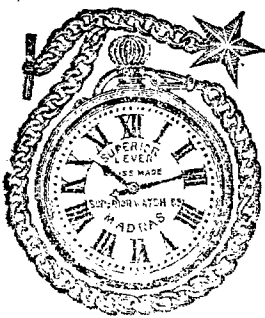
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

సుపీరియర్ లివర్ జ్యుయెల్లువాచ్.

గొలుసుతోనహ ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము దయముగిరి మాకంపెనీ చేరు ఎయిరిసిరా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచీగ మును, దక్షుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమాక భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీమ నుండి

మాకై తయారుచేయబడినది గాన నెవరియొద్దను జీక్కదు. ఒకరొక్కరును దీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనంది తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి యార మిడియొకటియేయని యనుభవంబున వెలియును. ఇదిరల కనేక గడియారములు ఖర్చుయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుదు. మాపట్టణమున నే యనే కులు కొని సంరసించినన, వేలమాట లెందుకు?

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మద్రాస్

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తిర్గుమాచేయబడినది. 8 భాగ ములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, చిత్రాన్నములు, చేయుక్రమముగలదు. 2 భాగముందు ఊరగా యలు పచ్చళ్లు కోకిలిరీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. చేమల, కివిలో పాకమునకు కావలసిన యా వత్తుగలదు. ప్రతియంటు నుండతగినది.

240 పేజీలగ్రంథము క్యాలిగోలైదు ప్రతి 1 కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పుకటినుండు నేయి నొక్కదినంబు చెప్పిన ప్రస్యాదేశపు పడతియొక్క వినోద కథలు.

240 పేజీలు, మేలుకాగితములు, క్యాలిగోలైదు, ప్రతి 1 కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మాచిలాసము:—

యధుగవాడీ పుస్తకాలయము,
 25, న్యూస్పాస్ వీధి, మద్రాసు.

అమృతసంజీవి.

దీని ప్రభావమత్యంతము. ఇది భూతప్రేతపిశాచము లను, కలరా, పోటుకము మున్నగు అంటువ్యాధులను బార దోలి బలము నుభము ఉత్సాహమునొసంగు వక్రాయుధము నుండిది. ఒకసంజీవిని తెప్పించి దీనిఫలితమును చూడుదు. వెల రూ. 0-12-0లు; మూడు సంజీవులు రూ. 2-0-0లు. ఈ పత్రిక చందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. మూడు సంజీవులు రూ. 1-2-0 లు.

నాసింహాచరి.

కొందరు నారికురుపులకు, మందులేదని తలంచెదరు ఇది కేవలము పిచ్చిభ్రమ. మేము నూతనముగా వనమాలికల చేతను, ధరగల సుప్రసిద్ధమైన వస్తువుల తోడను నారికురుపు పుట్టబండుటకు యీ నాసింహాచరి తయారుచేసితిమి. ఈ మందు నారికురుపునకువేసిన పదిసంవత్సరములవరకునారికురుపు పుట్టనేపుట్టదని ధృఢముగా చెప్పగలము. ఇది ప్రతికటుంబము నను ఉండవలసిన మందు. అనేకులు దీనిగుణమును పరిశీలించి నుభము పొందియున్నారు. డబ్బీ 1 కి రూ. 0-10-0 లు; ఈ పత్రికచందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. పోస్టేజి ప్రత్యే కము. ఈధరలు డిశంబరు నెల 31 తేది వరకు మాత్రమే. తిర్మాత ధరలు హెచ్చింపబడును గనుక వెంటనే వ్రాయుదు. పి. ఆర్ జనార్దనరావు, మెన్మొరెట్ట, ఒంగోలు.

ది న ప త్రి క.

(ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండ ను.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0, 8 మాసములకు రూ. 8-4-0
 6 మాసములకు ,, 6-4-0, 1 మాసమునకు ,, 1-2-0

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు వెన్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసు వలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుచ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలనగాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కీములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు

ఇంజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లూబ్రికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీని యక్ వీ థి,

మ ద రా సు.

The Crompton Engineering Co.,
 7, Armenian Street, MADRAS.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమామృతము

ప్రతివారము కేలకు వెలు విక్రయము.

సీసా 1 కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలమెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లసోగొట్టును

వనమూలికలచే హింసాదేహమును

తయారుచేయబడు ముచిరుండు.

సూవా సుసగిరియుండును.

నీలని విశేషములలోనూడ చూచుచున్నార.

జంబభాష దీటి మాచిగొనిన మూలము గలగదని

అమృతాంజనము డిప్లో, నెం. 109, పోర్టు బాంబాయి; లేక నెం. 9, జమంగీరువీధి, బాక్సిట్టరుక్ మద్రాసు.

కలరాకు నిద్రోషధము

౧౦౦ కి ౯౯ గుణము.

తప్పక యేదశలోనున్ననుగాని కలరా ను కుదుర్చును
యూతమును భారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
ఉంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానియ్యదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం ఋ. ౧ 0-12-0 మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని మా. ౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరైలుస్టేషనును వెలుకవలెను.

ద్రవ్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్, ఏ. యం. బి.,

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి., మదరాస్.

అల్లిగం అక్రమ
పండిట్, మదరాస్.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిత్టర్బనులు.

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.

ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారులవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు బాగుగా పనికొచ్చును.	భర రూ॥
మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును.	7-0-0
ఈక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డట్టను, మైసూరుమాదిరిగాని మదరాసుమాదిరిగాని వెద్దమునమ్మలకు అనేక రంగులలో చేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి	5-8-0
మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వగయిరా రంగులలో బంపబడును.	6-0-0
బలమయిన తలపాగపై జపానురంగు చేయబడినది.	1-0-0

ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జి అధ్యక్షుగా ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractors,

67, Meor Street, Madras.

వనోషధి సారసవరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.
కీళ్ళపోట్లు, సాలవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములును దీనివలన
నయముగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడిలంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక నీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండునీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

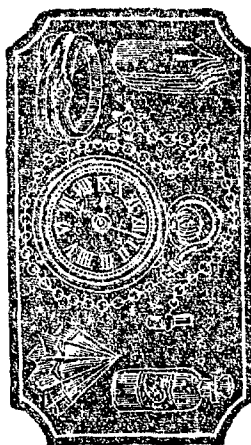
నీసా నెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనావడి, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144, Fanaswadi, No. 2, Bombay.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి రు 2-14-0 లు మాత్రమే.
6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బలిష్ఠమైన లీవర్ పనితో లేక నాణ్యమైన యంత్ర సామానులతో తయారై యిష్ట డే నూతనముగా వచ్చి యున్నది. కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరియైన కాలక్రమము చూపించు వాచి యిదియే. మిగుల నుండరమైనది. దీని 6 బహుమతులవివరం:— (1) నాణ్యమైన చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన ఆత్మ రు సీసా, (3) సర్వాకారమైన ఉంగరము, (4) గడియారపు గొలుసు, (5) వివిధమైన స్టీలునిబ్బు (6) దిక్కులుచూపేడు కంపోసు.

దయచేసి ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

2. అర్. వెంకటరమణ అండు కంపెని,

నెం. 7, కోపు నెంకటాచలయ్యర్ నందు, మద్రాస్.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్ధియుల కుట్టేకింపబడిన ఆత్మ రుపయోగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడతీ యుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపులతోడి లోనే గుర్తున్నట్లుండును. ఈ యిచ్చితమైన నేయిరకముల పుష్పములనుండి తయరబడిన ఆత్మ రు యొక్క సువాసననభివించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ ఇవ్వమని మీదగ్గిరనున్న సామ్రాజ్యపు నడుగవలయును. వారితావున తేజని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, పై కౌన్సు అత్తిరుగల పెద్దపయి బుడ్డి 2-0-0. ఈయత్తరుతో మరగబెట్టుబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు డబ్బా 1-8 0-1-0. వి. పి. భర్త్యుకొనువాకే భరించవలయును.

సోలు ఎలెంటు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రెస్ కెమికల్ కంపెని, 155, జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏలెంటు:— మహత పురుషోత్తం మన్, నెం. 23, నై వాబజారు రోడ్డు, ప్లవరుబజారునమీపం, మదరాసు.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది శుంజీవికంటే ఒక నవమూలిక. ఇదియే మన శూన్యతల అతిరహస్యపు కౌమధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నత్రుంక కత్తము పోగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జన్మ్యుండిం దుర్వినియోగముచేత మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అశకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపంటిది. రక్తమును శుద్ధపరచి నరములకు శుభుత్వమును దేహమునకు బలమును కాలియు నిచ్చును. 20 విధములగు దేహములను మొదలంబు నాశము చేయుటలో శుంజీవికంటేది. “నర్వజీవన్” ఇది శ్రీమతి, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందఱును నుడయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్యుద్ధియుకలుగును.

నెల టిన్న 1-8 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు, (13-5-14) కలియుగబీమ,

16. కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కే, మదరాస్.

కూష్మాండలేహ్యము.

ఈలేహ్యము వనమూలికాసారంబులతో కాస్త్రాక్రముగా తయారు చేయబడినది. ఇది 40 రోజులు శేవించిన కుష్ణ వస్త్రము, అజీర్తి, డ్యుయ, మూలశంఖలు, సుఖవ్యాధులు, మేహాలిమ్యురలు, మొదలైన అనేకరోగములను పోగొట్టి బలము, కారంతి, వీర్యవృద్ధి, పరాక్రమము, దీర్ఘాయువు కలుగజేయును. పత్యములేదు. 40 రోజులకు 2 డబ్బాలు చాలును. డబ్బా 1-8 నెల రు. 2-8-0 లు ఖర్చులు సహా 2 రోజినవారికి సుచిత్రమైన క్యాట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును. విలాసములు విడి అక్షరములతో వ్రాయుము.

అడ్రెసు:— మేనేజరు,

సరస్వతి వైద్యశాల,

మాముడూరు, కృష్ణాజిల్లా.

నోటీసు

కర్నూలు గ్రామంలో వుండే లాడె సుబ్బరావు యందు కల్ల పరివయన బాణి నన్న తెలియ చేయించి యెదురుగా నా అన్న కొమారులైన కేసిగిరిపు నాగేంద్రరావు అనుపల్లి కాయలు చెడ నడతకలిగి వుండి దుర్బునియోగములకు గాను ఆర్వయకేయలకు ప్రయత్న పడచున్నారు. ఆపిల్ల వాండ్లు దేలాట బాణియ. చేయకలిన అవసరమున్న లేదు. వాప్యంతల ప్రిలో వాగలకు దేలాట నాకిక్క లేదు. ఆపిల్ల కాయలకు దేలాట లిప్పి లేదు. ంందితు కృతికేముగా వారలకు యేమయినా లాభము వాణియ యిచ్చియడల కృపా వ్యవహారం వదిలిన గంగలిని యిందిముముగా తెలియ కర్నూలుయిది. ఆపిల్ల కాయలకు దేలాటి మొత్తమున్న తమూలు క వడిముకు ఆధారము లేదు.

వాతావరణ నితి

1914 సం॥ నవంబరు నెల 2-వ తేది

Table with 6 columns: సందేశములు, గ్రామములు, కడచిన 24 గంటలలో, అల్ప, విడమ, అధికములు, కడచిన 24 గంటలలో, కడచిన 24 గంటలలో, కడచిన 24 గంటలలో. Rows include various weather reports for different locations like Kurnool, Nellore, etc.

తూపాను లక్షణము వాయవ్యముఖమున అశేషియక గుమద్రము ప్రవేశించినది. దత్త మండలములందు తూర్పునండి అన్నేయముఖమునకు గాడ్పులు వీచుచున్నవి. బంగారాభార మునందు ఉత్తరపు వాయువులు వీచుచున్నవి. తూర్పునండి యాక్రాంతములకు చిన్న తుపానువచ్చుచున్నట్లున్నది. ద్వీపకల్ప మయొక్క ఉత్తరమున వేడిమి తగ్గిపోయినది. తూర్పుతీరమున తప్ప మిగిలినవోట్ల రాత్రులందు వేడిమి సామాన్య స్థితికి ఆధి కముగానన్నది. వాయుమండలమున తేమ హెచ్చు గాగలదు. అబ్బులు దట్టముగా పడియున్నవి. రాజధానియందెల్ల వర్షము నుగిసినది. చెన్న పురి తీరమునమాత్రము వర్షములేదు. ఇంకను చాలవోట్ల వర్షము కురియవచ్చును. ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

సానికవార్తలు.

ఉపన్యాసము:— 4 తేది బుధవారమునాడు సాయంత్రము కలెక్టరు హాలులో 5-30 గంటలకు "ప్రస్తుత సం దర్శమున మనఃధారణ" మను కవయను నగూర్చి గృ. వి. ఎస్. కర్మగారు ఉపన్యాసించెదరు. తపాల సమాచారము:— కొలంబోనుండి కచ్చుల్లేటాయను స్త్రీమరులో మోరీమునకు (మెసోమెను) కల్లవలసిన టపాలు పంపబడునగాన వెనుకవ్రాసిన ప్రకారము నవంబరు 4వ తేదీన గాక నవంబరు 6వ తేదీన సాయంత్రము 4-45 : 30 వఱకు కలెక్టరు కట్టే వేయబడునని ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమార్షులగు తెలియపరచిరి. హైందవపరిశ్రామిక సంఘసభ, చెన్న పురి:— శ్రీశ్రీసాయంత్రము 5-15 గంటలకు మహాజనసభాభవనమున 10 వ హైందవపరిశ్రామిక సంఘ మయొక్క అవ్వసంఘము వారి సభ జరుగును. అప్పుడు అవ్వసంఘమునకు ఛైర్మన్ మనుకు కర్మగారు హాజరు నెన్నకొనెదరు. సభలో జనగణ లసిన కార్యక్రమపద్ధతిని తదితరవిషయములను ఆలోచించెదరు. ఆర్. సి. క్రిష్ణస్వామియ్యర్. ఎమ్. బి. అందు సి. ఎమ్. గార్జునరావుయొద్దనున్న:— నెంటుబాన ఆంబులెన్న గంఘమయొక్క 2 వీటి ఇండియా కాపుల గౌ రవకార్య దర్శకులు మేజర్ ఎ. ఎల్. కి. నన్ను వి. ఎమ్. ఎస్. గారి కోరికనను బుధవారమునాడును శోచారము నాడును సాయంత్రము 6, 7 గంటల మధ్య పోర్టుల్ల మైకార్య లయములో ఉన్యోక్తులయిన 27 మందికి గాయములు తగిలిన వారికి మెట్టమొడట చేయకలిన చికిత్సను నివయమును గురించి యుపన్యసించుచున్నాను. ఇంకెతర గవర్న మెంటు యున్యోగము లేకలిన మేజర్ పిన్మన్మగారికి వ్రాసికొని ఆయన ఆసుపత్రిని గొనివచ్చిసహో సంతోషముగా వాకి కూడ బోధించెదరు. తన కాలము సలము పిమ్మట నిర్ణయించుకొన వచ్చును. ఒక్కొక్క సంఘమునకు నువారు 15 యుపన్యా సము లీయవచ్చును. అని వ్రాయుచున్నాను. వృత్తాంతములు అన్న దానము:— గుంటూరు నవాబులగు రాజారాం సింగుగారి పుత్రులు కార్తీక పౌర్ణమి దినమున పెద్ద యత్న వముచేసి లీదలకు అన్న దానము నాచించిరి. అది ఒకట్రా వ్రాయు చున్నాను. కాసుపాడు పుస్తకభాండాగారము:— ఈ నెల 6వ తేదీన వెంటపాడు డిప్యూటీ తహసీలుదారు లక్కరాజు లక్కరాజు పంతులు బి. వి. గారి యాధిపత్యముక్రింద ప్రారం భోత్సవ సభ జరుపబడునని కార్యదర్శి గారు వ్రాయుచున్నాను. ఉపవర్తి సంగ్రామసహాయునిధి:— కడచిన నెల 19 వ తే దీన విక్రమోం డిప్యూటీ తహసీలుదారు అంగర మూన్యనా రాయణపంతులు బి.వి. గారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినసభలో యుద్ధవిధి 300 రూపాయలు చందాలు వేయబడినవి. దేవునిగుడిలో దొంగలపడుట:— పోలీసులమలోని సిద్ధేస్వరం పేటయందు చున్న మార్కండేయ దేవస్థానమున కడ చిన నెల 14వ తేదిరాత్రి దొంగలుపడి దేవునిగుడిను, వస్తువు లను దొంగిలించుకొని పోయిరి. మనోరమ పుస్తకభాండాగారము:— కడచిన నెల 20 వ తేదీన బత్తుల నగ్నా రెడ్డిగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినసభలో నొక పుస్తకభాండాగారము స్థాపింపబడినది. 300 రూపా యలు చందాలుగ వేయబడినవి. ఘంటకాల వాలికాపాఠశాల:— కడచిన నెలలో గొట్టెపాటి వేంకట నరసింహముగారి యాధిపత్యముక్రింద జర గిన సభలో బాలికలకు ఒహుమానము లియ్యబడినవి. ఈ యుత్సవము ముగిసిన పిమ్మట రామమోహన పుస్తక భాండా గారమున వేరున నొక పుస్తక భాండాగారము స్థాపింపబడినది. భీమవరము మహమ్మదీయులు:— కడచిన నెల 30వ తేదీన బకరీదు పండుగరోజున తమ ప్రార్థనలుచేసిన తరువాత అబ్దుల్ జలీల్ సాహెబుగారు ఆంగ్లేయుల విజయమునకై ప్రార్థించిరి. అని మహమ్మదు. నూర్దీన్ సాహెబుగారు వ్రాయుచున్నాను.

వేలండ్ల గ్రామముల రాజధిక్తి:— ఈ యూరిచారు యుద్ధవిధి 102 రూపాయలు చందాలుచేసి పంపిరి. ఇందు గమని మాధవరావుగారు 40 రూపాయ లిచ్చిరి. ఈ గ్రామ ముల ఆధికారుల ప్రోద్బలము లేక మునుప వామె యావిధ ముగా చేయటం ప్రశంసనీయము. అని యెరిగు తెలియ లేయు చున్నాను. శిశువులరాజుగారి యాచార్యము:— శ్రీ శిశువులరాజుగారి యేలుబడికి లోడియన్న మా గ్రామమున నెల కొల్పబడిన బ్రాస మూన్యదయ పు సక భాండాగారమునకు శ్రీరాజా ప్రభువువారు ఆంధ్రభాషానిపుణియందు తమకుగల సహజ సాహసాచార్యములతో ఏబది రూపాయలు విరాళ ముగా నొసంగి తమ భాషాభిమానమును, ప్రభాభిమానమును వెల్లడిచేసిరిని యీ భాండాగార కార్యనిర్వహకు. వ్రాయు చున్నాను. తాడిపత్రివాసుల కష్టములు:— తాడిపత్రినుండి గన్నె వారిపల్లెఁజురు కొద్దు ఉన్నది. గన్నెవారి కుల్లియందీ తెనాల గూడూరునకు కొద్దులేదు. తెనాలగూడూరునుండి యల్లూరు కఱకు కొద్దు గలదు. ఈ మధ్య గన్నెవారి పల్లెనుంచి తెనాల గూడూరునకు కొద్దులేదు. ఇందువలన కష్ట కాలమున ఎన్న బండ్ల రాకపోకలకు చాల కష్టముగ నున్నది. కావుననీ సూతి మా తాలూకాబోర్డువారు విచారించి యీ కొద్దును కలయించ వేడుచున్నాము. అని పిరిగిరి కేంకటాద్రి అప్పగారు వ్రాయు చున్నాను. ఒకమిమనెరి భక్తుడు:— గుత్తి లండనమిమను ఇలాకా రెవ. మేజర్. డబ్ల్యు. వైట్ వొరగారి శ్రేష్టపుత్రుడగు చార్లెస్ వైట్ కడచిన నెల 23-వతేది కుక్కవారమున చని పోయినని తెలుప చింతించుచున్నాను. వీరవయస్సు నాలు గేండ్లు. ఆడిట్లో సాగరములో మునిగియున్నున రెవ. వైట్ వొరగారు ప్రయత్నము మరణోత్సవ నెనున్నును దుఃఖించు చుండక కలరా పీడితులైయున్న క్రైస్తవులకు దుఃఖించి వారి కష్టములను విచారించుచు క్రికెటర్ల సహాయముచేయు చున్నాను. ఇట్టిదేదా భక్తులలక్షణము. అనియొక క్రియ ప్ర వుడు వ్రాయుచున్నాను. ఆంధ్రమహాజనసభ. (మా విశేషమని యుద్ధమండి) 1914 సం॥ నవంబరు అక్టోబరు 28 తేదీన ఏలూరులో గౌ. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులువారి గృహమునందు ఉపసంఘమువారి సభ జరుపబడెను. ఈ దినగ సభ్యులు సభ నలంకరించిరి. మ. రా. రా. శ్రీ, గౌ. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు గారు. భోజనాభి సీతారామయ్య పంతులుగారు. వెత్తిపాటి వీరయ్య పంతులుగారు. అయ్యదేవర కాశేత్వరరావు పంతులుగారు. నిజమహా మనుమంతరావు పంతులుగారు. చలా శేషగిరిరావు పంతులుగారు గౌ. సి. యస్. నరసింహారాజుగారు. వ్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు. వల్లూరి మూన్యగారాయణరావు పంతులుగారు. పరామేశం రామమూర్తి పంతులుగారు. గౌ. రాజా కే. ఆర్. వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు. లక్క రాజు సుబ్బారావు పంతులుగారు. గంటిలెత్తున్న పంతులుగారు సభాసంతోషము విచ్చేసిరి. వ్యాపతి సుబ్బారావు పంతులువారు ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. 1. మొదటి తీరుమానము. కొన్ని విజ్ఞుల నంగీకరి చుట. 2. సంచారకార్యదర్శి పదవికి దరఖాస్తులు వెట్టుకొని నవారిలో లెగివారు లేనందున ఈతీరుమానము వచ్చుసభవరకు నిలుపుదల చేయుటయైనది. 3. ఉపసంఘమువారిచే వ్రాయబడిన ఆంగ్లోధ్వారకసం ఘమును గూర్చిన నిబంధనలను సాండింగు కమిటీసభ్యులంద రికి తెలియపర్చుటకు తీరుమానింపబ బడినది. 4. రావోవుసభ డిసెంబరు నెలలో మదరాసులో జరు పుటకు తీరుమానింపబ బడినది. 5. స్వీతియాంధ్ర మహాజనసభవారి 3 వ తీరుమానము లోని 1. 2. భాగములనుగూర్చి మదరాసులో జరు బోవు కాంగ్రెసువిషయ నిర్ణయసభవారికి, అవ్వసంఘము వారి కిది, హైందవదేశీయ మహాజనసభ వాకి, వ్రాయుటకు ఉప సంఘపు కార్యదర్శిగారికి అధికార మియ్యబడినది. ఆగ్రాసాధి పతిగారికి వందనములతో సభముగిసెను.

పాపస్మైర్యుగాను లూరై నుమండలనివాసిగాన జాన పదనపాజములగుసరసగార్ధార్యోగ్యాదికుళలక్షణములన్నియు నాయనయందుమాత్రిభవించియున్నవి. పరాసుదేశకనాజ శుభ లక్షణములలూరై నుమండల వాసులయం దధికముగవ్యక్తమగుచుండును. స్వగ్రామమగు చార్లెడిక్ర గ్రామమునందే 15 వత్సరముల ప్రాయమబ్బవరకు నాయన విద్యాభ్యాస మొనరించెను. అతడు పాఠశాలలో ప్రతితగతి యందును గూడబహుమతులను పడయించుండే గాననే బహుమానిత బాటడనువాను మత్యే సార్థక మైనది. అతనితల్లి మంచినసతులంగలవాడు. సివిలుయింజనీయగపనిచేసిను ప్రసిద్ధుడై ధనవంతుడుగూడనాయెను. తనకుమారుని చురుకుదనమును పరికించి యాతడాబాలుని లూయిసులూ గ్రాం డనుప్రదేశమునకు విద్యాభ్యాసమునిమి త్తము పంపియిం డెను. ఇంగ్లాండు దేశమునందు యీటనునగరమువలె పరాసు దేశమునందు లూగ్రాండు ను ప్రసిద్ధము. పరాసుయునజనుల కందరకును వాఙ్మయమునందభిలాష మధికముగనుండుట నజము. పాపస్మైర్యునకు గూడ వాఙ్మయమునం దబలులనే యభిమాన మధికముగనుండెను గాన నాతడు లూగ్రాండునందు విద్యాభ్యాస మొనరించుటకు మొదటకొంచెము సం దేహమున నూగులాడెను. పరాసు యునకులందరును గర్వితులే. వారిగర్వ ము బుద్ధివికసనము. ఆసక్తి - విశాలహృదయములతో కూడి నదిగానుండును. పాపస్మైర్యు స్వగ్రామమునకు వ్రాయు లేఖలలో సహపాతుల యా కృతుల నతడు చిత్రించుచుండును. పాఠశాలలోని విద్యాభ్యాసమునకును స్వగ్రామమునందలి విద్యాభ్యాసమునకుగల వ్యత్యాసమును చర్చించుచుండును. అతనితల్లి పరాసు యునవీడన సహజలక్షణ లక్షితమైయున్నది. ఈయనుకు పండితజీవనము నందు నిరస నమధికము. చిత్రలేఖనము సార్థకజీవనము కాలే రని యామెమ్మకముగాన నామె తనపుత్రుని న్యాయవాదిని చేయదలచెను. అతడట్లు న్యాయశాస్త్రోత్తమపరీక్షకు ప్రవేశించుండగనే అతనికుపకార వేతన మొనగబడునదృష్టముకూడకలిగినది. మిల్రెండును మానటోక్యనుగూడ నప్పటికి యువకులును అనామకులంగ నేయుండిరి. భావిదేశాధ్యక్షుడు న్యాయశాస్త్రోధ్యసన మొనర్చునాడతని “లూరై నుయుచితజ్ఞుడను” మారు చేయన టిలుచుచుండువారమని యంచానటోక్య ఆకాలమును తరుచు సురింపగోరుచుండును.

[illegible]

ఆంధ్రవత్తిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ కార్తీక చంద్రము

మంగళవారము

సంగ్రామస్థితి.

"నేలేయ్యద్రవారలేమిటి?" "యద్దమెప్పుడు ముగియును?" "మనపక్షమున కెచట జయము కలిగినది?" యను ప్రశ్నలను పండితులు పాదులు వేయుచున్నారు. ఈ ప్రశ్నలకు దగిన యుత్తరము నిచ్చుట సులభసాధ్యము గాదు. యద్దవారలలోని విశేషములను చెలిసి కొనుటకు సంగ్రామ ప్రధానచరిత్రమంతయును వాంఛింపఁగలముగ చెలిసియుండవలయును. యద్ద మెప్పుడు ముగియుననియును యద్దనిర్వాహకులు సయితము నిర్ణయింపవలెదు. యద్దధర్మ విశారదులైన కీచేంద్రప్రభువు యద్దము దీక్షాధర్మముగ నుండునని చెప్పియుండెను. మనపక్షమునకు సంపూర్ణ జయమింతవరకు గలుగకపోయినను కలిగిన జయము కలిగి సంస్కృతికిరముగ నున్నదనియును సంపూర్ణ జయము గలుగనున్నదనియును నమ్మవలసియున్నది. యద్దవారలలోని సారాంశమును గ్రహించుట కిత్తున్నప్పుడైన భావనాశక్తి గావలయును. పడమటిరంగమునందు దినగా జెల్లియమృత్యుదేశముల సోహృదలందు రమారము 30 లక్షల యోధులు యద్దమును జేయుచున్నారు. ముప్పదివైదొలగి ముగిల చెన్నపురియందు దైదులక్షల జనులుగలరు. ముప్పదిలక్షల యోధులు సెలచుటకు ప్రదేశమారుచున్న పట్టణముల విస్తీర్ణమును మించియుండవలయును. యోధులబుద్ధి, గుణములను, ఖరంగులను, సేనానములను, యద్దసన్నాహములను, ఆహారపదార్థములను గలిగియుండుటకు విశేషమైన శ్రమముగావలయును. ఇంతటివిశాలమైన ప్రదేశమునందు యద్దమును జేయుచున్న యోధుల కలుబోలుముల నొకమాటతో ముగించుట యసాధ్యము. కాని జర్మనుల యద్దక్రమమును బట్టి యోచించిన మిత్రమండలికి జయముగలుగుచున్నదని తెలియుచున్నది. జర్మనుల ముఖ్యద్యేష్టముపడమటిరంగమునందు ప్యాసిసుగరిమును మూడువారములలో నాక్రమించుకొనుట. ఆక్రమించుకొనిన పిమ్మటను స్వల్పనైవ్యమును ప్యాసిసుగరిగూర్చి మిగిలిన ప్రదేశములందు సంతయును రువ్వనుల నోడించుటకై తూర్పురంగమునకు మరల్చుట. యద్దనూరంభమై మూడుమాసములైనను నాయుద్యేష్టము కొంత యెడను ఫలవంతముగా జేదని స్పష్టమగుచున్నది. పోధు ప్రాంతిగార్ల యద్దసేవలన జర్మనుల పూర్వామున్నయను భిగ్గుములైనవి. నెట్టెంబరు 7 వ తేదీని ప్యాసిసుగరిమునకు సమాపించిన జర్మనుల సూర్యుపక్షము మూడియిను ఈ ప్రాంతముల ప్రాంతములందు మిత్రమండలి నైవ్యము లభింపజేసి 100 మైళ్లదూరమునకు మరల్చబడెను. జర్మను యోధులలో 5 లక్షలమంది సహతులను పిరిగొత్తులను వైది. లీలి మాబూడి మూడున ప్యాసిసుగరిమును జేరదలచిన పన్నాగమువైదొలగెను. తిగిదర్మనులు ఆట్రెడు కలెమార్గమున ప్యాసిసును జేరి యత్నించిరి. కాని ఆయత్నమున, మిత్రమండలి నైవ్యబలమువలనను బ్రతిమనాకాడ తిలములవలనను నిష్ఫలము చేయబడినది. ఇప్పుడు పడమటి యద్దరంగమునందు ఆట్రెడు-లిలి

మీదగ 250 మైళ్లపొడవున యద్దములు జరుగుచున్నవి. ఇంతటి మహాసంగ్రామఫల మొకమాసములో గాని శీఘ్రమునగాని తెలుసని నమ్ముటకు వీలులేదు. పడమటిరంగమునందు జర్మనులు దను శౌర్యప్రతాపములను తటస్థులును నిరపరాధులును వైన జెల్లియనులపైజూపి వారిదేశమును స్వపదలను ప్రజలను వివారముపాలుచేసిరి. జెల్లియములోని కొంతభాగము జర్మనుల వశమైనను జెల్లికునుల శౌర్యప్రతాపము బుడగక విజృంభించుచున్నది.

పడమటి రంగమునందు మిత్రమండలికి నిజయము క్రమక్రమముగా గలుగుచున్న విధమునను తూర్పురంగమునందును వారిపక్షమునకు జయము గలుగుచున్నది జర్మను చక్రవర్తి తనదృష్టిని పడమటి రంగమునందు ప్యాసిసుగరిముమీదను వలె తూర్పురంగమునందు వార్తామీదను విలిపెను. జర్మనులు వార్తానగరము నాక్రమించుకొనిన రువ్వనులకు వారి నచటనుండి తగుముట కట్టెత్తవలెను. జర్మను లాభయపార్జ్యమాలంధను శాత్రవభూమియందు యద్దమును జేయవలయునని యుచు తను భూమిసూక్ష్మతముగ నుండవలయుననియును పూర్వామును పన్నిరి. ఆపూర్వావిర్వణమునకై గిల్లిషియానును రువ్వనుల నెవరొక్కనుకై యాస్తియనులు నిర్ణయించబడిరి. తొమ్మిది లక్షలినలద్దరవాస్తియనులను పూర్ణముగ నోడి పోయిన పిదప నాస్తియనుబలము తగిలెను. 4,00,000 యోధులు సహతులును మేత్రాత్ములును నైనపుడా పక్షమునందు దాదేశపు నైవ్యముకును ప్రజలకును విశ్వాసముండునని నమ్ముటకు వీలులేదు. గిల్లిషియాను దాస్తియను నెవరొక్కవలెనని రీతిని పోలాండునందు జర్మనులు ఆస్తియనులు కలిసియును, తూర్పుప్రదేశమునందు జర్మనులును రువ్వనుల నెవరొక్కని యోచించునటులు జర్మనుల పన్నాగము. పోలాండునందు దభయనైవ్యములను రువ్వనులలోడించినియును వాగ్ధాకుపడమటివైపున నరువదిమైళ్లదూరముననున్న యొద్దుపరకును రువ్వనునైవ్యములు వెల్లి న్యాపించిన ననియును తెలియుచున్నది తూర్పురంగములోని మధ్యరంగమునందును జర్మను లోడిపోయిరి. తూర్పుప్రదేశమునందు యద్దారంభమునందు ప్రవ్వనులకు జయముగలిగినది కాని, ఇప్పుడచటకు రువ్వనులు తిరిగి జర్మనులపై దాడివేడుచున్నారు. జర్మనులు తూర్పుప్రదేశము దగ్గములలో భాగగ రక్షించుకొనియున్నారు. ఆవర్గమున బిగ్గున నగరిమునకు భోవ యత్నించుట రువ్వనులకు గష్టసాధ్యము. రువ్వనుల మర్మమును గ్రహించి గిల్లిషియా పోలాండుల ముఖమున జర్మనుదేశమునందు ప్రవేశింప నుద్యమించి ఆ యుద్ధయము సఫలమగుటకు చిరకాలము పట్టును. రువ్వను లప్రతిమానమైన పోరాడ ప్రతాపములతో నా కనిపి నెగ్గించుటకయి పాటుపడుచున్నారు. రువ్వనుల ముఖ్యద్యేష్టము జర్మను నైవ్యములను పడమటిరంగమునూడి తూర్పురంగమునకు మార్చుటయే యున్నది. ఆ ప్రయత్నమునందు రువ్వనుల ప్రయత్నములు కొంతవరకు ఫలప్రదములైనవి. పడమటిరంగమునందలి మిత్రమండలి నైవ్యములముఖ్యద్యేష్టము జర్మనులను ప్రాన్యజెల్లియములనుండి తరిమివేయుట. ఆఫలప్రాప్తికై రువ్వనుల యొత్తిడి సాయపడుచున్నది. సాయాన్యులకు జర్మనులంతవరకేల పరాజితులు కాజేదని శోకగలుగవచ్చును. దానికి ముఖ్యకారణము జర్మనులు యద్దసన్నాహమును త్వరలో జేయగలగలుగును చేసియుండుటయును నితరులు త్వరలో జేయుటకువీలులేక వుటయును నై యు

దూరదేశములనుండి రణరంగమునందు జేరుటకు కాలము సాధనములు గావలయును. కాలహరణమైన కొలది మిత్రమండలిపక్షమునకు బలమును జర్మనుపక్షమునకు దుర్బలమును గలుగుచున్నట్లు యద్దవారలవలన జెల్లియనుచున్నది. భారతీయయోధులు, సూర్యులు, మాహినయప్రతిమాన సాహసమును వలన రాజ్యానైవ్యములు చూపనున్న సాహసధైర్యములును కాలహరణమైనకొలది యాంక్షయులకు గలుగగలబలమునకు నిదర్శనము. యద్ద మారంభమై మూడు నెలలైనను జర్మనుల సంకల్పము దూరస్థముగ న్నదిగాని సమీపించలేదు. అట్టివర్తిమానాస్థితియే మిత్రమండలికి విజయనూచకమనియును జర్మనులకు పరాజయ నూచక మనియును గ్రహించవలసియున్నది.

మహమ్మదీయులకుగా మన ఆగ్రానుగారిను మన హైదరాబాదు నైజాముగారిను ప్రకటించియుండు సామ్రాజ్య భక్తిపూత సందేశములను వినుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. మరెయొక విషయముగూడ నీ సందర్భమున కొంత సంతృప్తి కరమైనది కలదు. తుర్కీ ఆధిపత్యగారు ప్రభుత్వమువారి యనుమతిలేకయే జర్మనులు అక్రమముగా రష్యాకై నొసినారని వాక్కున్నట్లు వార్త తుర్కీ ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్ల సందేశములకు బ్రత్యుత్తరమిచ్చినట్లును కానరాదు. ఆంగ్ల మిత్రమండలివారును యద్దమునకు సన్నద్ధులై తగిన చర్యయంతయు పుచ్చుకొనియున్నను తుర్కీవారి ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకు యద్దమునకు దిగకూడదని యాలోచించుచున్నారు. తుర్కీకిని, జర్మనీకిని విడివాని స్నేహమేమియు లేదు. ఇంకను కొంత జర్మనీవైపునకు తుర్కీకి నసహ్యతయుండుటే సహజముగా నుండితిగినది. సిరియా ఆసియా మైనరులపై జర్మనీ కన్ను వేసి యున్నదనుట లోకప్రసిద్ధము. తుర్కీనిమోసపుచ్చి తాము గెలిచినయెడల జర్మనులదియంతయు భక్షింప బ్రయత్నింప నున్నారనుట తుర్కీకి తెలియనిసంగతి కాదనియే నమ్ముచున్నాము. కాని గ్రీసు మున్నగు రాష్ట్రములను ప్రతిఘటించి కాంక్షచే తుర్కీప్రభువులు జర్మను దుర్బోధలంతదూరము పోవునాయని తలచి జర్మనీలో సంబంధములు కలుగజేసికొనినారనియు నొక్కపర్యాయము సంబుదొంగినవెనుక వారు బలవంతులయిపోయి తుర్కీవారి నాడింప మొదలిడినారనియు మాహాంకవలసియున్నది తుర్కీయందభిప్రాయభేదము లున్నవనియు జర్మనులు పాపాగారి నగరుమీదికైచను ఖరంగులద్రిష్ట సేదముగా నున్నారనియు నటివారలలో గలరు. ఇదయంతయు మా యూహకు ప్రోద్బలమగుచున్నది. ఈ కారణములచే తుర్కీవారు చక్కెరకాసింది హంతకుని యక్కునజేసి శిశువువలె లోకహంతులగు జర్మనీవారి వలలోబడి ఇరికికొని తిప్పించుకొనలేక మింగిరించుచున్నారని మా విశ్వాసము. పాక్షము ముడిదియుండుటచేత తుర్కీవారు జర్మనీ సహాయకులని ప్రకటించుకొను సందర్భములు విధిలేక సమకూరుననరా. అట్లు సమకూరెనను జర్మనీ కేయియు లాభము కలుగపోదు. హృదయము లేని సఖ్యము సఖ్యమో విరోధమో చదువరులే యోజించుకొనగలరు. క్లితిగతులను మొరబెట్టుకొని తమ చేసినయవివేకమును విశదపరచినయెడల నిష్పటికిని మిత్రమండలివారు శాంతులగుదురనుటకు వారి ప్రవర్తనయే సాక్ష్యము. హైందవ మహమ్మదీయుల సామ్రాజ్యభక్తి, తుర్కీవారు షోలాయమాన మోసనులే యగుట నిజమైనయెడల తప్పక యీ సఖ్యమును కలిగించునని నమ్ముచున్నాము.

అక్రమ - పోర్టు - పర్షియ - ముహ్మదీయ - రు

నైవ్య - రువ్వ - నైవ్యము - బ్రతిమనము

మన విశ్వవిద్యాలయమువారు తాము నట్టి పరిశోధకారులుగానుండుటకంటె పేరును సాంకేతిక ముచేసికొనుటకు కొంత బాధనాభాగమున గూడ పరిశ్రమచేయుట యుక్తమని తలచి పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయముల ఫక్కిని తమకు చేసిన ఉత్త మాచార్యుల నియమింప నుపక్రమించియుండుట క్లాస్ పాత్రము, క్రొత్తయంత్రముమనన క్రొత్త వ్యయమునుట వ్యక్తము. మనవిశ్వవిద్యాలయము లసలు ధనవంతముకాదు. అందులో మెట్రిక్యులేషన్ ను గణించినదానికి కడుంగడు బీకవడినది. కాం వెకేషనుగ కొంతప్రభుత్వమువారు ద్రవ్యమిచ్చు చున్నారని అది బహుశ్యము. విశ్వవిద్యాలయ మీరాజధానిలో ముగియవచ్చుకంటెను నెక్క వగా ప్రభుత్వమువారిని. ప్రభుత్వమువారిదయ్య ను బాంబర్ల కన్నులపైజూచి యీ విశ్వవిద్యాలయపు చిత్రవిధ ఎట్లాననెమి. నవీనోక్త షములకు విశ్వవిద్యాలయాధికారులే ద్రవ్యమూ గ్గము లరయనంపించారైరి. పలువలువిధముల పలువురు సలకలనిచ్చిరి. పోతగీజుల హెచ్చించ వలెనయి పరిశోధకాలమున నాధిపత్యము బూను ఉన్నారనియు అచ్చు విశేషవిరాళమును నాపవలసి దనియు పరిశోధకారులు గావనిరాళములను రైలుబల్కెములను తగ్గి చవలెనయి నూలుస్త్రై నపడిచి మెట్రిక్యులేషను కృత్యాపత్రము నిచ్చు నప్పుడు దును మెట్రిక్ చవలయనయి నట్లాలనిచ్చు నప్పుడు స్నాతకులు కట్టెరు చేయించుకొనవట్లు నియమించి అంగుడుగాను కొంత ధనము చెల్లిం చుట్లు చేయవలసిదనియు నెన్నియో యంత్ర మములు పొడనూపెను. ఇందులో పరిశోధకుల హెచ్చింపవలయునట సంగీరించినయెడల విప్పటికే మహాప్రయత్నము చేయుటకు దుస్సాధ్యమయి యుండు నుత్తమవిద్య సామాన్యజనముల కింకను దూరమై పోయియుండును. విశ్వవిద్యాలయాధికా రులీ సలకను త్రోసివేసియుండుట యెంతయు సంతృప్తికరము. మెట్రిక్యులేషను సర్టిఫికేషనుకు 5 ల సెలెక్షియంపటయు వట్టాలకు 10, 20 ల రిజస్ట్రీ నియమించియుండుటయు కొంతవరకు విద్యార్థులను భారమేయనుటకు సందేహములేదు. కాని యివి సంతస సమయమునకు సుబాధించిన వగుటచే నంతప్రముగా దోచక పోవచ్చునని నమ్ము చున్నాము. విశ్వవిద్యాలయసభ్యుల నెవరు పరి శోధకారులే యయ్య మారువలకుక తమ గౌరవ విరాళములను రైలుబల్కెములను దగ్గించుట కియ్య కొనియిండుట ప్రశంసనీయును. పరిశోధకాలమున యాజమాన్యము వహించునట్లొక విరాళ ములను నాపివేయకుండుటయు సమంజసమయే మా యభిప్రాయము

ఎన్నిసకాలవరక జైలియనుపైన్యములు కట్ట లను సెగనొట్టి జలక్రళయ మొనర్చి చేసిన ప్రయ త్నములచే జైలునుల బాడి మరల్పబడనదియు జర్జునులు వెనుకకొదిలి కొంతదూరమున మరల పైన్యముల కీర్పుకొనవలసినవారై నారనియు నమ్మ కిము ప్రజల యున్నది. న్యూబోర్టు కిక్కుముడె లకు నుధ్యను రామస్వరేణియను తావున జర్జు నులు న్యూబోర్టు కిక్కుముడెల రైలుమార్గమున కావలికి నగగా నుల్లరమునకు తిరునుదిసారు. తక్కిన జైలియను యుధ్యభూమిలో క్రేపు కాల్చి లముల పోరాటము చాలించియున్నాడట! కిక్కు ముండుకు దక్షిణమునను సూర్యునను మిత్రమండలి వారు కొంత యెడము సంపాదించినారు. క్రేపు నకు విశేషనష్టము కలిగించినారు. కిక్కుముడెకు నుల్లిమున జర్జునుప్రయత్నములన్నియు భ షము లయినవి. ఇతిరప్రాంతములయందును, ముఖ్య ముగా అగ్గోను నను, అల్పర్దు అర్రాసులకుమధ్యను

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సులు

పై బడు దండుల నాంగ్లేయులు వెడలగొట్టుట.
జర్మనులు రైలుదారియనలికి తలుచుచుండిరి.
పరామవారి సుగ్రహము విజయము.
లండను నవంబరు 2:— హాల్లే:—రామ్యకపల్లె నాక్ర మించుకొనియున్న క్రేపు సేనలు నియంపితరీతికొనూడి రైలు దారి యవలికి తలుచుగొట్టుటచే విశేషప్రయత్నము పాడెను. క్రేపుల కాల్చులను తలెజియున సేనాముఖముయొక్క యితర భాగముల నెదుర్కొనుట మానివై చెను.
కలగలు క్రేపులు స్వతంత్రముగిమిల్లై ప్రవృత్తి కొనిన గోతులను విరువయోగములు గావించెను.
డిప్యూటీకి దక్షిణమునందు పరామ సేనలు పోగా టమును సాగించి ప్రస్తుతము పోయెల్లా నెల్లెను చుట్టుకొని యున్నది.
పాన్సింజేలునకు దక్షిణముననున్న యాంగ్లేయ సేనలను కొత్తగా చచ్చిచేసిన జర్మను సేనలు దారుణముగ నెదుర్కొ నెనుగాని, దినసావసామున కాంగ్లేయులు తాముదలి వెట్టిన స్థలమును మరల నాక్రమించుకొనిరి. ఫ్రాన్సు రైలు ప్రాంతమునం దాంగ్లేయు లనేకపర్యాయములు తిమ్మెదుర్కొనిన జర్మను లను మరలగొట్టి వారికి విశేష నష్టమును గలిగించిరి.
సేనాముఖముయొక్క తక్కిన ప్రదేశమునందు, మిల్ మండలి వారికిని క్రేపులపను జరిగిన చిన్న చిన్న పోరాట ములు దక్క: యుద్ధమేమియు జరగలేదు. పరామవారి పురో గమము వ్యత్యాసములు; అందులో అర్రాస్, అల్పర్దులకు నడుమను, ఎన్నుండియొక్క కుడియొడ్డు కట్టవొడకు, సా య్యస్సున కథోభాగమునను, మ్యూసు ప్రాంతములందు పోరాడ నడిచున్నది.

లిజ్జా ఆఫ్ ఆరెరు అనుబిరుదు:

ఆంగ్ల సైనికుల దైన్యమునకచ్చుట.
లండను నవంబరు 2:—రాయల్ ఇంజనీరు పటాల మునకు సంబంధించిన లెఫ్టి నెటు జి. డాబ్బు గారున, మక్ స్టరు పూర్వసిల్పము పటాలమునందలి ఏ ఏ నెటు గారును, ధైర్యసాహసములై లిజ్జా ఆఫ్ ఆరెరు అనుబిరుదుచే సత్క రింపబడిరి

రోహిల్లాస్థీయరు.

50 మంది తిరిగి కక్షింపబడుట.
లండను నవంబరు 1:— ఇదివరకు కక్షింపబడగా మిగిలిన 50 మంది శత్రుయదయమున కక్షింపబడిరి.
హెక్టెయస్థీయరులోని రహదారి కలువదిమంది ఆగ పడుటలేదు.

ఎమ్మెడెక్ ముంచిన చూపు క్లెబ్బునాన.

కళాశులు సాబండుచేయుట.
లండను నవంబరు 2:— బలేరీయూ: ఎమ్మెడెక్ యుద్ధ నావచే ముంచబడిన పరామవారి యుద్ధనావయగు మామ క్లెబ్బులోని 45 గురు కళాశులును సోకయుద్ధాగ్నియు సా బండుచేసారు.

నెర్నెస్ ఆక్రమికంబడలేదు.

లండన్, నవంబరు 2:—హ్యాల్స్. జర్మనులు వడ్డను నెన్నడు నాక్రమింపలేదని యధికారులు ప్రకటించిరి. జర్మ నులు దూరమునండి యొకకోటను గుండ్లుకాల్చి పడగొట్టు టకు ప్రయత్నించిరిగాని యొకదినముపాటి యేవిధమైన నష్ట మున గలిగింపకయే వెనగిపోయిరి.

మిత్రమండలివారు ముందునకు నడుమగిలిగినారు. రుస్సా ఆస్ట్రీయాయందును పోలండునందును గూడ విజయము లుడును నేయున్నది. తుర్క్లీ నిష యమున మరయొకచోట వ్రాసియున్నాము.

మా పత్రిక యచ్చునకు సిద్ధమగుచు డగా తుర్క్లీ ముఖ్యగొంతి నల్లసముద్రములో జరిగిన యక్రమములకు క్షమాకణం వేడినాడని రూటరు వార్త బంపుచున్నాడు ఇది స్థిరపడనిలసియున్నది.

పరామ దొరతనమువారి ప్రకటన.

లండను నవంబరు 2:—కొంతవఱు వార్తకొంది సంతో లను విన్నవాలి నెలియనేసి:— తెలిజ యువకు ఉత్తరమున క్రొత్తపంగతు లేవియు జరుగలేదు. లిహోన్కు దుక్కిసుకోము, సాంబ్రె, డి-వెల్లి-పరు, ఎము, సమీపములకు, అగ్గోలలో గూరీ అడవిలోను, జర్మనులు పకటిభాగమున, మూరీడ పక్షి తీరముగ నెదిరించిరి. కాని, వెనకకు గొట్టివేయబడిరి. సోను కు ఉత్తరభాగమున పేరు కొద్దిగయుండుకు పోవుచునే యు న్నాము. పోనెజులో మేము జర్మనులమీద పడి యదము చేయుచుండుటవలన, నెయింటు మేరికి సమీపముననున్న ఉన్న రిస్కలములన్నియు మాస్పాస్థములో నున్నవి.

జైలియము.

జైలియములో లాకులను తెరచుట.
జర్మనుల కాళ్ళ్యము.
లండను నవంబరు 2:— డిప్యూటీకి తూర్పుగా జర్మ నులు విశేషముగా పోలనిరచ్చెనని తెల్లియము సరిహద్దులలో ని రైటు ప్రతినిధి తెలియజేయుచున్నాడు. ఈ జరుకాలవ లాకులను తెరచుటచే జర్మనులు నిగాధారులైరి. ఇదివరకుండి న స్థలమునుండి మలేయొకచోటనుకు బోవుటకై యత్నించుచు న్నున్నది. జర్మనులు ముందునకురాకుండ నిరోధింపబడినట్లు రూఢియగుచున్నది.

అమెరికా.

మరిట్టు తిరుగుబాటు.
ప్రభుత్వమువారు అణచివేయుట
లండను నవంబరు 2:—కేవలపును:—విక్టోరియా నందలి ప్రతిరోధకులు అణచివేయబడిరి; 13 గురు చవలబడిరి, తిరి మండికి గాయములు తగిలెను, 250 మంది ఖైదీలుగ పట్టు కొనబడిరి. ఈ మారిట్టునకు సహాయమునకు చేసిన చాలమంది వారిలో ముఖ్యులు పంపింపబడిరి.

ఈజిప్టు.

ఈ ప్టు సేనము.
ఆంగ్లేయుల టెబ్టోరియలు సేనలు
లండను నవంబరు 1:— కెయిరోపట్టణము. ఇక్కడ నున్న ఆంగ్లేయుల టెబ్టోరియలు సేనలు కవాతుచేసినపుడు, ప్రజలయితోత్సాహవరితు లుండు. ఈసే లో పదాదులు, ఆర్మీకులు మున్నగువానందగు న్నారు.

పంజాబు

మహమ్మదీయ యాత్రాసానములు.
దొరతనమువారి ప్రకటన.

ఫిల్లీ:నవంబరు 2:—ప్రజలందరు తెలిసికొనటకు గాను ఇండియా గవర్న మెంటువారు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటిం చిరి:—నిహార్జునుగ, కోపకారణమేమియు లే:యే, మాత్ర క్రువుల దుర్బోధలకలన ట్రిక్మాకో (అనగా ఇంగ్లాండుతో) యుద్ధమునకు దిగుట చాలచింతగావున్నది. ట్రిక్మాకోయు నకు దిగిం:న ఆరేఖియాలాని మహమ్మదీయ యాత్రాసాన ములను గూర్చియు, మెహబూబ్ యాలాని యాత్రాసానము లనుగురించియు, జెడ్డాలేవును గురిచియు ఈ క్రిందివిషయ ములను హిందూజాతీయులలో ప్రచురించువని ఇంగ్లాండు దొరతన ము వారు వైప్రాయిగాని కిరీ:— హిందూజాతీయునండి పోయిన మహమ్మదీయ యాత్రీకులను క్రేపువులు పాధించవంత వరకు క్రీటిషు సేనలుగాని యుద్ధనాముగాని యాత్రాసానము లను జెడ్డాలేవును మట్టుకొనవు. డురూత్రాసానముల తొలి కి పోమని నమ్మకము చెప్పువలసినదని ఇంగ్లాండు దొరతనము కోరగా, మేము వారి బోధకి పోమని రషియా, ఫ్రాన్సుదొర తనములు కూడ నమ్మకము ఇచ్చివి.

పంజాబు మహమ్మదీయులు

వారి రాజధాని
లాహోరు నవంబరు 2:—బరీదు పంథాగవాడు జలం ధను మసీదులోను, లాహోరు కురువ నగలి వాన మ హిమ సీతలోను ప్రాధ్వలు జరిగిన తననాతి యుద్ధములో బ్రిటిషు వారికి జయము కలువలెకరి ప్రార్థించిరి. ట్రిక్మాకోయుద్ధములో దిగిన విషయమును గూర్చి చెల్లించుటకు కొద్ది పలుగా లాహోరు మహమ్మదీయులు పథిచేయటకు ప్రయత్నించు చున్నారు.

విత్తమండలివారు తురుష్కలకు వ్రాసినశ్లో.

అక్కడ యొద్దమునకు దిగకుండ బట్టనముగ నుండు నగు మని ఆయా అధికారులకు తెలియజెప్పబడతే సోఫియ
యకార్డు, వియన్నా, బెర్లిన్ నగరములకు తురుష్కు
జైలులు బేగాని పంపుచున్నారు.

టర్కీ-వారియందు అంగ్లేయులకున్న అభిప్రాయములను గురించి, వార్తాప్రకటనసంఘముచే రిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. యుద్ధాంధములలో అంగ్లేయులు, ప్రాన్సు, రుష్యాదేశములతో సంప్రదించి యుద్ధములొనికి సిగ్గుతుండ తాటస్థ్యముగనున్నవన టర్కీ-దేశపు స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగింపబడదని తెలియజేయు బడినది. జర్మను యుద్ధపుటోడల సందర్భములలో టర్కీ-వారు తాటస్థ్యమునకు భంగము కలుగునట్లు సంబంధించినను అంగ్లేయులు ఓషికెట్టి సేవాభావమును నిలుపుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని గోబిను, బ్రెస్టాయను జర్మనీవారి యుద్ధపుటోడలు పారిపోయినచి తురుష్కుల శరణు జొచ్చినప్పటినుండి తురుష్కులలోరణియడగా ఆశ్చర్యమును, విచారమును కలిగించినది. జర్మనీవారి గోబిను బ్రెస్టాలమీది జర్మను కళాసులను తీసివేయుదని కోరినప్పుడు, తీసివేయుదునని చెప్పినదికాని అట్లు చేసియుండలేదు. ఇదియుట్లుండగా యుద్ధము ప్రాంతంభయమున తరువాత, ఎందరో జర్మను ఉద్యోగులు కానిస్టాంటిన్-పిలువగఁమునకు వచ్చి అధికారులమతి విరిచి, కలహమునకు దిగుదని మంత్రులను నిర్బంధింపపొగిరి. జర్మనీవారి సలహామీద తురుష్కు-యుద్ధమంత్రుల ఈజ్బుమీదను నూయజాలువమీదను పనుటకై సేనలను సిద్ధముచేసెను. మరియు, ఆకాబాసింపుకాఖలో మందుగనలు పెట్టుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినవి.

కలకత్తా నగరము 2:—టర్క్వి యధములో ప్రవేశించిన సందర్భములో హిందూదేశమునందలి మహమ్మదీయులనుగూర్చి “ఇంగ్లీషు వెన్” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— హిందూదేశము నందలి మహమ్మదీయులకు టర్క్వియెడ స్నేహభావము ఇటీవల కలిగినది, ఈ స్నేహము మతము ఒక్కటైయున్న కలుగలేదు. పూర్వమునుండి వచ్చుచున్నది కాదు. టర్క్విసుల్తానుకలీఫా కాదు, మహమీదీ కాదు, కొద్దిరోజులవరకు టర్క్విసుల్తాను పేరు ఏమో హిందూదేశపు మహమ్మదీయులకు తెలియదు. యూరోపులో యధము సారంభమైన తరువాత హిందూదేశమునందలి హిందువులు ఎంత మనఃపూర్వకముగ బ్రిటీషువారియందు రాజభక్తిచూపిరో మహమ్మదీయులను అంత మనఃపూర్వకముగ తమ రాజభక్తినిచూపిరి. టర్క్వియధములో దిగినతరువాత కూడ వారు వెనుకటివలెనే రాజభక్తిని కలిగి యుండురనుటకు అనుమానములేదు.

గొప్ప మహమ్మదీయుని అభిప్రాయము.

నిన్న రాత్రి ఇంగ్లీషు మేన్ పత్రికా ప్రతినిధి కలకత్తా లో ఒక గొప్ప మహమ్మదీయుని చూడగా ఆయన ఇట్లు చెప్పెను:— రషియాపై పడి టర్కీ ప్రాణము మీడికై దిద్ది పెట్టుకొన్నది. ఈ దేశములోని సాటి మతస్థులు ఇచ్చిన సలహాను పాటించక జర్మనీవారి ముఠావనములకు టర్కీలో పడుట ఈ దేశమునందలి మహమ్మదీయులకు చింతగానుండును. టర్కీమీదకు ఇంగ్లండుయుద్ధమునకు వెళ్ళినను ఇండియాకు ఏవిధముగ నప్తములేదు. మహమ్మదీయుల ప్రాపంచిక స్థితిగతుల విషయములో టర్కీ సుల్తానుకుగల సంబంధమునుగూర్చి హిందూదేశమునందలి విద్యాధికులగు మహమ్మదీయులలో అభిప్రాయభేదము కలదు. టర్కీ సుల్తాను మహమ్మదీయుల ప్రాపంచిక స్థితిగతుల విషయములలో ఇదిమంచి ఇదిచెడ్డ అని చెప్పటకు అధికారమా? కాదా? అనికూడ చాలమందికి అనుమానముకలదు. విద్యాధికులగు మహమ్మదీయుల అభిప్రాయమిది. ముఖ్యముగ సర్ సయ్యదు మహమ్మదుగారి విఖ్యాతి అభిప్రాయమిది.

ఖురాను బోధనము.

సుల్తానుగారు ఖురాను బోధించునట్లు నడచుకొనవలెను. మహమ్మదుగారి ప్రవర్తనగాని ఖురానుగాని, అనవసరముగ ఒకరిమీదికి యుద్ధమునకుదిగుట ప్రేమించినచెప్పవు. ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, రషియా, సుల్తానుగారిమీదకు దండెత్తవలెద. మరియు సుల్తాను టర్కీదేశమునందలి యావనలచేతుల బొప్పువలెనున్నదనియు, 13వ శతాబ్దమున కొంచెమైన అధికారములేదనియు, టర్కీదేశముపైకి యుద్ధమునకు వెళ్ళిన విషయములో ఆయన ఉత్తరవాదికాదనియు హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు ఎరుదురు.

సున్నితమగు స్థితి.

స్థితిగతులు చాలనున్నితముగనున్నవి. ఈసమయములో ఇండియాదొరతనమువారు హిందూదేశమునందలి చదువురాని మహమ్మదీయులకు దుర్బోధచేయుచున్నారని కఠినముగ శిక్షించు పక్షమున ఈదేశములో ఏవిధముగ కలవరము కలుగదని నా అభిప్రాయము.

టయిమ్మ ప్రతీక వ్యాఖ్య

తురక్కదేశపు సందిగ్ధ స్థితినిగూర్చి టయిమ్మ ప్రతీక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—సుల్తానుగారి యజ్ఞలను తిరస్కరించి తురక్కలు యుద్ధమునకు దిగిరి. తురక్కలు ప్రహ్వవారి మామోపాదములను విని మోసపోయిన విధమునకు హిందూదేశములోని మహమ్మదీయులు బహు దుఃఖితులైరి. బిటున, రుహ్యలంటి కెండు బలవంతములగు రాజ్యములతో కయ్యమునకు కగుట వీరికే మాత్రమున ఇష్టములేదు. జర్మనులు తమ లాభముల నిమిత్తమై చెప్పమాటాను విని మోసపోవుట మహమ్మదీయులలో చాలమంది అభిప్రాయముకాదు.

తురక్కచారులు.

ఆ మొదలదమలోని హిందూ సెల్ సుల్తాను అనుప్రతీకకు బరికొనుండి ఒక తెల్లగ్రామునచ్చినది. ఆకావాఖాతమున తురక్కల సేన దిగినదనియు, మరెవలో తురక్కచారులు కనపడిరినియు, అందు చెప్పబడినది.

బల్లేయావారి యుద్దేశము

బల్లేయా వారితోపాటు టుర్కీకి స్నేహముగనే యున్నారు. ఇట్లున్నారని తురక్కల లబంబించుచున్న విదేశ వ్యవహారరాజునీతి నామోదించుచున్నారని అనుకొనగూడదు. జర్మనీవారి రాజనీతి నంతకుమున్నే యామోదించుటలేదు. ఈకలహమున తటస్థముగ నుండవలయుననియే బల్లేయాలో చాలమంది అభిప్రాయము. బల్లేయావారికి రుహ్యవారుచేసిన సహాయమును, తమమిత్రులగు నాంగ్లేయులను, మఱుకలారు అత్యుత్తబజారు ప్రతీక.

కలకత్తా నవంబరు 2:—తురక్కలకును ఆంగ్లేయులకును యుద్ధము పొసగిన సందర్భమున అత్యుత్తబజారు ప్రతీక వాఖ్యానముచేయుచు నిట్లు తెలియజేయుచున్నది:—హిందూదేశములోని, మహమ్మదీయులకు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందెంతయో రాజభక్తి యున్నది. ఇప్పుడు ఆంగ్లేయులకును, తురక్కలకును, వ్యవహారములు చెతుటవలన వీరి రాజభక్తి కేమియు భంగము కలుగునని మేము సందేహింపము. తురక్కలు అవివేకముతో ఆంగ్లేయులకు కోపము కలిగించుచు చేసిన పనులకు, నీ రిదివరకే వ్యతిరేకాభిప్రాయ మిచ్చుటకు మొదలిడిరి. బుక్రీపండుగసందర్భమున యుద్ధములో నాంగ్లేయులకు వినయము కలుగుటకై వీరు చేసిన ప్రార్థన లింకను లోకము మరచియుండలేదు.

ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక.

లక్కా నవంబరు 2:—లక్కాలో ప్రకటించబడు ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—హిందూదేశపు ప్రజలును, సంస్థానాధిపతులును తురక్కల యుద్ధసన్నాహముల విషయమై రాజప్రతినిధి కారులు తెలిపిన సంగతి సందర్భమును శాంతిచిత్తముతోను, సహిష్ణుతతోను చదివి యుందురు. ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందు తమకుగల రాజభక్తి గురించి హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు, తురక్కప్రజలు తెలియజేయుచునే యున్నారు. ఇప్పుడు తురక్కలు ఆంగ్లేయులతో యుద్ధమునకు దిగిరి. హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు మతవిషయమున ఆలోచింపక బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు పూర్తిగ తోడ్పడినయెడల వీరు నివ్వెరపాటుపడ నక్కర లేదు. గాజ్ డక్టర్ జాఫరులయే మహమ్మదీయుని అవ్వతియమైన మతభగ్నము. ఏమిచచ్చినవచ్చును గాక! వీరు తమ రాజభక్తిని పోగొట్టుకొనరు.

దక్షిణహిందూస్థానము

శ్రీ గవర్నరుగారి వర్తమానము.

తలచేర్చి అక్టోబరు 30:—నేటిరాత్రి శ్రీవారు సహచరులతో గాడుకబ్బులతో వింధాగిరించిరి. 25 మందికి ఏర్పాటు చేయబడినది. కొందరు శ్రీలంకాకు వచ్చియుండిరి. బాణసంచా కాల్యబడినది. చిత్రవిచిత్రముగ దీపము లమర్చబడినవి అక్టోబరు 31:—30-వ అక్టోబరు శుక్రవారమునాడు పగలు 11 గంటలకు తలచేర్చి మాపర్ ప్రతినిధులు శ్రీవారి దర్శనముచేసిరి. వారు వాగ్దాతాశ్రు విషయముగ నొక సందిగ్ధమును నివారించుటకు శ్రీవారిని ప్రార్థించిరి.

కన్ననూరు అక్టోబరు 31:—ఈయందయమున శ్రీవారు సుమారు 9 గంటలవేళ నిచటికి దయచేసిరి. 8వ మెంటు నాటకశాలలో శ్రీవాణి స్వాగత మొసంగబడినది. మ్యూనిసిపలు ఛయిర్మను పి కన్వాలెగారు స్వాగతపద్యమును చదివిరి. శ్రీవారముల కుచితోత్తర మొసంగిరి. కన్ననూరు రాజాగారు సుల్తాను అహమదాబాద్ గారును పౌరముఖ్యుల నేలును స్వాగత సభకువచ్చియుండిరి. శ్రీవారు నాటకశాలనుండి శ్రీరాజాగార్హస్థులను విడిదికి విచ్చేసిరి. పిమ్మట సుల్తాను అలీరాజాగారికిని అహమదాబాద్ రాజాగారికిని పి. కన్వాలెగారికిని వలియాగారికిని చిరకాల చిన్న రాజాగారికిని శ్రీవారు దర్శనమొసంగిరి. సాయంత్రము ముఖ్యప్రదేశములను కొన్నిటిని తిలకించిరి. మొదట మ్యూనిసిపలు థైయేటరు కేగిరి. పిమ్మట ఫోర్టు సెయింటు ఆంగేలో అనుమేగుల ఆచటకోటను చూడబోయిరి. ఆకోటను దానిలోనున్న దీపస్తంభమును పరికించిరి. ఆచటనుండి మ్యూనిసిపలు హైస్కూలునకేగిరి. ఆచట శ్రీవారు విద్యార్థులకు బహుమానముల నొసంగిరి. ఆచట మతులను చిరకాల చిన్న రాజాగారు సమహర్షి యుంచిరి. వారు శ్రీగవర్నరుగారికి కందనము లనర్పించిరి. శ్రీవారు ఉచితోత్తరము నొసంగిరి. పిమ్మట శ్రీవారు కన్న నూరునుండి తలచేర్చికి వెళ్లిరి.

తలచేర్చి నవంబరు 2:—శ్రీవారు తలచేర్చినుండి పశ్చిమ సముద్రతీరమునకున్న మాహియను శ్రౌంచివారి పట్టణమునకేగిరి. మాహిపట్టణాధికారియగు మాన్వీరు గాలోయిను మాన్వీరుగారు శ్రీవారికి స్వాగతమొసంగిరి. శ్రీవారచటనుండి నావలపైని ఆన్వరికేగి ఆచట మేడముతోసలేనను పరాసు వృద్ధవనిత ఏర్పరచిన సార్వీసంటిను స్వాగతించిరి. ఆటనుండి సురల పట్టణాధికారి విడిదికివచ్చి యచట నుదయము 10 గంటలకు భోజనముచేసిరి. మరల నటనుండి బయలుదేరి 12 గంటలలోపుననే తలచేర్చిని చేరిరి.

నైజామ్ పైలు వే

సికింద్రాబాద్ నవంబరు 2:—సికింద్రాబాదునుండి వెళ్ళు చిన్నలెనులో వానలవలన రోడ్డుగండిపడినది. గండ్లు అన్నియు మరమ్మత్తుచేయబడినవి. మూడవతొలిఖుమండి రాక పోకలు నిరాఘాటముగ సాగును.

బొంబాయి.

సింధు మహమ్మదీయులు.

కమిషనరుగారి సలహా

కరాచీ నవంబరు 2:—సింధుమహమ్మదీయ పాఠశాల యొక్క పూర్వపు విద్యార్థుల సాంకేతిక సభ కరాచీలో జరిగినది:—దేశములో యుద్ధమును గురించి ఆనేకవదంతులు పుట్టించుచున్నారు. తెలివి తక్కువవలన కొన్ని వదంతులు పుట్టించుచున్నారు. చురుదేశమువలన కొన్ని వదంతులను పుట్టించుచున్నారు. ఏవిధముగ నైన హిందూదేశమునందలిమహమ్మ

దయులకు బ్రిటిషు దొరతనముయెడగల మంచి అభిప్రాయమును చెడగొట్టవలెనని ఆనేక వదంతులు పుట్టించబడుచున్నవి. కాబట్టి విద్యార్థులగు మహమ్మదీయులు చదువురానివారి కంటె వారి నిజస్థితిని తెలివినదంతులను రూపుమాపవలెను. అని సింధు కమిషనరుగారు సభలోనుడిచిరి. కమిషనరుగారు సింధుదేశములో పుట్టుచున్నవదంతులను రూపుమాపి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు గొప్ప సేవచేయుచున్నారు.

బర్మా.

“డెస్పియర్” స్త్రీమరు

ఎవడెన్ భయము.

రంగూను నవంబరు 2:—“డెస్పియర్” అనుస్త్రీమరు ఇంగ్లండునుండి నేడురంగూను రేవుచేరినది. డెస్పియర్లోని ఉద్యోగులు ఆస్త్రీమరు ప్రయాణమును గురించి చిత్రముగు సంగతులను చెప్పుచున్నారు. ఈస్త్రీమరు లండనులో బయలుదేరి ప్రాన్సుదేశమునందలి మార్ నైల్సురేవు చేరుటకు పూర్వము స్త్రీమరువై తుపాకిగుండు ఒకటి పడినది. ప్రయాణీకులకు ఆశ్చర్యము కలిగినది. ఇంతలో నాకాధికారులు స్త్రీమరు మీద ఎక్కి స్త్రీమరు అధికారులవద్ద నున్న కాగితములను పరిక్షించి వెళ్ళవచ్చునని ఉత్తరువు ఇచ్చిరి. ప్రయాణము చేసిచేసి మాలాను సమీపించితిమి. తిరిగి స్త్రీమరు వై ఇంకొక గుండు పడినది. ప్రయాణీకులకు ఆశ్చర్యము కలిగినది. స్త్రీమరును ఆపితిమి. నాకాధికారులు తిరిగి పరిక్షించి వెళ్ళవలసి ఉత్తరువు ఇచ్చిరి. నూయెజు కాలవవద్ద బ్రిటిషు యుద్ధనావ ఒకటి ఆగపడినది. ఈ నావ మాడు జర్మను స్త్రీమరును పట్టుకొని నది. తరువాత ఆరేచియా తీరములో ఒడ్డుపట్టి “టైగోలీ”ని చూచితిమి. టైగోలీ సాహాయ్యమునకు కొన్నిబోటులను పంపగా, మి సాహాయ్యము మాకు అక్కరలేదని టైగోలీలోని వారు బోటులోని వారికి చెప్పిరి. ఇది మాకు జర్మను వర్తక నావలపై కళాసుఖ నున్న హిందూదేశవాసులను టైగోలీ బొంబాయికి తీసికొని వచ్చుచున్నట్లు తెలియవచ్చినది. ఏడెన్వద్ద ఆగలేదు. తరువాత కొలొంబోకు కొంచెముదూరమున లక్క దీవులను సమీపించునప్పటికి కొత్త స్త్రీమరు ఒకటి తునాతునకలై నీటిలో మునిగియుండెను. ఇది దురదృష్టవంతులకు “చిల్ కా నా” యని తెలిచితిమి. మాస్త్రీమరులోని ప్రయాణీకులు ఎవడెన్వచ్చి ముంచివేయు నేమో అనిభయపడిరి. కాని భగవంతునిదయవలన అటువంటి భయమేమియు లేకుండగనే కొలంబోచేరితిమి.

టర్కీ దేశీయులు.

రంగూను నవంబరు 2:—రంగూను నగరములోనున్న టర్కీ దేశీయుల నేకులు తాము చాలకాలమునుండి ఇండియాలో నివసింపుచున్నామనియు తమను బ్రిటిషుపౌరులుగా పరగణింపవలసినదనియు డిప్రెక్షన్ మేజిస్ట్రేటుగారికి నేడు దరఖాస్తులను పెట్టుకొనిరి.

రంగూను మహమ్మదీయులు.

రాజభక్తి సభ.

రంగూను నవంబరు 2:—రంగూను మహమ్మదీయులు నికల్లమగు తమ రాజభక్తిని దొరతనమువారికి తెలుపుటకును గాను బుధవారమునాడు సభచేతురు.

బందరు తివాసులు:—తివాసులను తెలుగునందు తివాసులనియు, సంస్కృతమునందు రత్న కంబళము లనియు పిలుచువాడుక గలదు. బందరు యొకానొకప్పుడుతివాసులకు ప్రసిద్ధి జైడెను. ఈసంగతియొక్క నిజము తెలిసికొనవలసిన, సుమారు ఇరువది సంవత్సరములక్రింద నేయబడి, ఇప్పుడు మాత్రము కొన్నికొన్ని యిండ్లలోనే మాత్రము నిలిచియుండు తివాసులను పరిక్షించిన తెలియగలదు. అప్పటి నేతగాంధు మహమ్మదీయులగుటచే నీవృత్తి వారిచేతులలో నున్నంత కాలము మిక్కిలి యభివృద్ధి గాంచిరి. తివాసులనేత యన నేమో తెలియక వర్తకమునందు లాభము లాగుటమాత్రము తెలిసిన సాహుకారుల చేతులలోనికి రాగానే యావర్తకము యొక్క షీణదశ యారంభమైనది. ఇప్పుడెక్కడను చక్కని వేలైన తివాసుల నేయుట కడువరుదు. ముకుక తివాసులను మాత్రమే కృషకృడ నేయుచున్నారు. అది కూడ నానాటికి షీణించుట కారణమయినది. నేతగాంధ్ర కీ పని యందాసక్తి తక్కువ. వారికప్పుడునకు తగినంత కులీగిట్టుట లేదు. శ్రీసాహుకారులు నేతపనివాండ్రును ఉన్నిపనియు, నూలుపనియునన్ని జీవములకు నియమించి పనిచేయించెదరు. వీనితో పనివాండ్లు ఏర్పరుపబడిన కాలమునకు తివాసులను తయారుచేసి యయ్యవలయును.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

ALLIES' AMBASSADORS LEAVE CONSTANTINOPLE.

Turkish Grand Vizir Apologises.

INDIAN MAHOMEDAN LEADERS DENOUNCE TURKEY'S ACTION.

Bulgaria Will Side The Allies.

MOSLEM HOLY PLACES WILL BE PROTECTED BY ALLIES.

(REUTER'S AGENCY)

The latest intelligence from the Belgian frontier announces that the conviction has gained ground that the German advance about the Yser canal has been checked. At Ramskapelle the enemy has been driven back across the Nieuport-Dixmude railway. The allied forces to the north, south and notably to the east of Dixmude are reported either to have well-stood their ground or made good advance. Further south and all along the Aisne line also the allies have secured points enough, they being described as masters of the heights adjoining Sainte Marie in the Vosges. In Poland and Austria, Russia is having her victory. The Germans are day after day driven nearer the western boundary of Poland and the Austrians are said to have suffered heavy losses and given up hundreds of prisoners on the San River near Lezachya. The Turkish question has all been a real muddle. British and French ambassadors are said to have left Constantinople and at the same time we hear that the grand Vizier has apologized for recent events in the Black Sea and that the finance minister has disclaimed responsibility on behalf of his Government. We learnt from a Simla communique of the 1st inst. that there was war between England and Turkey and to-day we hear that the allies are awaiting explanations. It is reported that the "Goeben" has even trained its guns on the Imperial Palace in Bosphorus and that considerable irritation exists in certain sections of the Ottoman Army. Our Nizam, our Aga Khan and our Mussalmans brethren in general have all protested unmistakably against Turkey's fool-hardiness and expressed their whole-hearted attachment to the British Empire. Even from Quetta we have a similar voice. All taken together it looks as though Turkey, once having permitted the German into her council chamber for her own purposes as she conceived, finds the new ally the veriest bully who sticks to her and threatens hopelessness for her, however she may choose to act. If this diagnosis is true and the reported apology of the Vizier is a fact a fresh episode of Germany's ugly conduct may soon come to light.

GREAT BRITAIN.

The "Robilla" Survivors.

LONDON, November 1.—(1.30 P. M.) The remainder of the "Robilla" survivors, numbering about fifty were rescued this morning. About forty of the crew of the "Hermes" are missing.

The Cotton Glut in Egypt.

Government's Generous Measures.

ALEXANDRIA.—It is officially stated that the Government is commissioning four Alexandria firms to buy cotton extensively from small proprietors at reasonable rates to be stored until the times are more prosperous. It is believed that this added to generous aid rendered by Great Britain will greatly relieve the situation.

Advances to Lenders on Stock Exchange.

LONDON, November 2. In order to avoid forced realisations, the Government has arranged with the Bank of England to make advances to certain classes of lenders on the Stock Exchange to enable them to continue loans till the end of the war.

The Legion of Honour. Awarded for Bravery.

LONDON, November 2. Lieuts. G. Dobbs, Royal Engineers, and A. A. Knight, Munster Fusiliers, have been awarded the Legion of Honour for bravery.

Haj Pilgrims Health In Perfect Condition.

LONDON, November 2. JEDDAH.—The health of the pilgrims at the Hedjaz is perfect.

The Rebellion. Rebels Defeated.

LONDON, October 2. CAPE TOWN.—The rebels in the Lichtenburg district have been defeated, losing 13 killed, 36 wounded and 240 prisoners. Most of Maritz's chief supporters have now been accounted for.

A Statesman's Special.

CALCUTTA, November 2. A special cable to the "Statesman" says that the United States has acceded to Britain the right to search all American vessels at sea.

Mines on the Irish Coast.

The "Times" commenting on the discovery of mines on the Irish coast urges the entire closing of the North Sea to neutral traffic.

The Roll of Honour.

The following casualties are announced:—

Killed.

Lieut. E. L. B. Anderson, Field Artillery, Capt. Besly Devons, Second Lieut. Carswell, Yorkshire Light Infantry, Captain T. Cream, Northampton, Lieut. T. A. Foley, Norfolk, Lieut. A. Herdman, Shropshires, Lieut. C. Hosking, Flying Corps, Capt. J. Mcenery, Engineers, Major Masfield, Shropshires, Capt. R. D. O'Connor, Medical, Lieut. P. E. Porter, Medical, Lieut. E. Quicke, Devons, Lieut. V. Rea, Irish Rifles, Capt. T. J. Reynolds, Irish Rifles, Capt. Sir F. Ross, Tenth Hussars, Capt. W. F. Scott, 39th Scinde Rifles, Lieut. C. B. Turner, Tenth Hussars.

Died of Wounds.

Capt. P. Hampe Vincent, 129th Duke of Connaught Own Baluchis.

FRANCE.

Verdun Never Invested.

LONDON, November 2. PARIS.—It is semi-officially declared that the Germans have never invested Verdun. They have only attempted to bombard one fort at long range. After twenty-four hours they withdrew without doing any damage.

A Paris Statement.

LONDON, November 2. The French troops south of Dixmude have continued the offensive and now surround Pœlcapelle.

The British south of Passchendaele were violently attacked by German reinforcements, but re-took at the end of the day the ground yielded.

In the neighbourhood of Gheluvelt the British at several points repulsed German attacks, inflicting heavy losses on the enemy.

TELEGRAMS.

On the rest of the front there has been no general action, but the Allies and the enemy both made partial attacks.

The French progressed almost everywhere, notably between Arras and Albert on the heights of the right bank of the Aisne below Soissons and on various parts of the Meuse.

The men of the "Mousquet"

Arrival at Sabang.

LONDON, November 2. BATAVIA.—One officer and forty-five men of the French destroyer "Mousquet" which was sunk by the "Emden" have arrived at Sabang. The officer died in hospital.

A Paris Communique

Violent German Attacks.

LONDON, November 2.—(3.15 A. M.) A "communique" issued in Paris at eleven o'clock last night, said:—In Belgium nothing fresh has occurred. We have repulsed in the course of the day, violent attacks in the environs of Lihons, Du Quesnoy and Sarterre, De Vailli-Sur-Aisne, and in the forest of Grurie. In Argonne we continue to make slight progress north of Souain. Our offensive in the Vosges has made us masters of the heights adjoining Sainte Marie.

BELGIUM.

The fighting on the Western theatre.

German Reinforcements in Belgium.

LAHORE, November 2. The following is the "Civil and Military Gazette's" special cable from London, dated October 30:—It is rumoured that for their next effort in Belgium the Germans will bring up 350,000 reinforcements, and there are indications that the French will be found ready to take the utmost advantage of any consequent weakening of the line elsewhere. The enemy's present efforts are directed principally to that part of the Allies' line running north and south of Arras.

Various reports indicate that Germany is protecting Zeebrugge with big guns and sending parts of submarines by train in the hope that she may be able to put them together there and create some kind of naval base. It is expected that some German surface craft will endeavour to reach Zeebrugge by sea. A nineteen feet canal runs thence to Bruges.

THE EASTERN THEATRE.

Austrians' Good Fight.

News from Galicia is awaited with great interest. The Russians on the San were slower to take the offensive than those northward. The Austrians made a good fight and claim successes.

The Retreating Germans.

Germans retreating from the Vistula are taking divergent lines. Those south of the Piliza moving southwest have apparently lost touch with those northward of that river.

A Belgian Communique.

HAVRE.—A Belgian communique says that the enemy occupying Ramskapelle has been driven across the Nieuport-Dixmude railway with severe loss.

Elsewhere on the Belgian front the enemy has desisted his infantry attacks. The inundation has made the enemy's trenches untenable.

Opening of the Belgian Sluices.

A Surprise to Germans.

LONDON, November 2. Reuter's correspondent on the Belgian frontier wires:—That the Germans have been compelled to retreat considerably to the east of Dixmude. They were undoubtedly non-plussed at the opening of the Sluices of the Yser canal and are probably now endeavouring to find another line to the rear of that which they previously occupied. The conviction is gaining ground that their advance has been checked.

RUSSIA

Russian Official Bulletin.

Capture of Prisoners &c.

LONDON, November 1. PETROGRAD.—An official announcement says:—On the East Prussian front the Russians have advanced in the region of Oudislavoff and in the forest of Romintin. The German attacks in Bakalarjevo Region have ceased owing to terrible losses suffered by the enemy. The Russians on the other side of the Vistula are advancing victoriously on the whole front. They have occupied Petrokoff, Opotchna and Ojapoff. Fighting occurred on the road to Ojaroff and the enemy's rearguard was routed with a loss of four-hundred prisoners, quickfiring and provision convoys. The Russians on the river San near Lezachoya stormed the Austrian fortified positions and captured five-hundred prisoners and quickfiring.

TURKEY AND THE WAR.

Allies' Embassies' Departure.

LONDON, November 2. CONSTANTINOPLE. (Saturday).—The British Embassy officials have arranged to leave to-night. The Russian and French Embassies will follow. Many Britishers have left.

TELEGRAMS.

Germany's Threat to Turkey.**The "Goeben's" Guns Trained On the Imperial Palace.**

LONDON, October 31.—(3 P.M.)
 PETROGRAD.—The "Bourse Gazette" says Germany has intimated to Turkey that she will not hesitate to take extreme measures, and that the "Goeben" has even trained her guns on the Imperial Palace in the Bosphorus.

Ministerial Interviews.**Between Italy, Rumania and Russia.**

LONDON, November 2.
 Prolonged interviews have taken place in Petrograd between the Italian Ambassador and the Rumanian Minister and between the latter and M. Sazonoff.

The Ottoman Army.**Irritation Against Germans.**

LONDON, October 31.—(6-15 P.M.)
 Reuter learns that intelligence has reached London that considerable irritation exists in certain sections of the Ottoman army against the Germans.

German Officers Shot by Turkish Troops.

A few days ago four German officers were shot by Turkish troops at Adrianople.

British Territorials**in Egypt.****Great Enthusiasm at Cairo.**

LONDON, November 3.
 CAIRO.—Great enthusiasm was aroused by parade of the British Territorial forces here, representing all arms. Their splendid bearing was a revelation.

Allies in Conference.**Awaiting Turkish Explanations.**

LONDON, October 30.
 Reuter's Agency learns that the Allies are conferring with regard to the Turkish crisis and are awaiting explanations.

Opinion of Diplomats:**Action of the Turkish Ships.**

LONDON, November 3.
 Diplomats are of opinion that Germans in charge of the Turkish ships may themselves have precipitated the crisis even without Constantinople's knowledge.

England and Russia Prepared For all eventualities.

In any case, the immediate removal of Germans from the warships will be required. Great Britain and Russia are prepared for all eventualities.

Grand Vizier's Renewed Assurances.**Turkey will not Embark on War.**

LONDON, November 1.
 A telegram from Constantinople dated the 28th October states that the Grand Vizier has renewed to the British Ambassador emphatic assurances that Turkey will not embark on War.

Washington Advices.**Turkish Warships' Raids Unauthorized.**

LONDON, November 1.
 Washington advices received here say that the Turkish Minister of Finance has informed the French Ambassador in Constantinople that the raids by Turkish warships took place without the knowledge of the Ottoman Government.

Press Bureau's Statement.**British Attitude Towards Turkey.**

LONDON, November 2.
 The Press Bureau, in a long statement regarding the British attitude towards Turkey, says:—"At the beginning of the war Britain with the concurrence of France and Russia, assured Turkey that if she remained neutral her independence would be respected.

"Britain has since endeavoured with the greatest forbearance to preserve friendly relations in spite of increasing breaches of neutrality on the part of Turkey with regard to German warships. Ever since the 'Goeben' and the 'Breslau' took refuge in Turkish waters, Turkey's attitude has caused surprise and uneasiness.

"Turkey has never fulfilled her promises to disband the German crews of the 'Goeben' and the 'Breslau,' while since the war large numbers of German officers have invaded Constantinople, usurped the authority of the Government and coerced the Sultan's Ministers into a policy of aggression. The Turkish Minister of War, under German advice, prepared an armed force for an attack on Egypt and the Suez Canal, while mines have been prepared for laying in the gulf of Akaba.

TELEGRAMS.

Mahammadan Loyalty Cannot be Influenced.

The statement proceeds to detail the German intrigues to inveigle Mahomedans to fight against Britain. It expresses the conviction that such intrigues cannot influence the loyalty of seventy millions of Mahomedans in India or the feeling of Mahomedans in Egypt.

Allies Note to Turkey.**Dismantling of the Cruisers Demanded.**

LONDON, November 2.

Reuter learns that the Allies have presented a note to Turkey asking for an explanation of the attacks in the Black Sea, demanding the withdrawal of Germans from Turkish ships and dismantling of "Goeben" and "Breslau" or otherwise diplomatic relations with the Allies will cease. The reply has not yet been received but it is earnestly hoped that the reply will be of such a character as to prevent a further extension of hostilities.

The "Times" Comment.

The "Times" referring to the Turkish situation says:—"The Turks have taken the sword in defiance of the Sultan's wishes. The Mahomedans in India have watched with sorrow and distress the process whereby Turkey has yielded to Prussian intrigue and gold and are not in the least inclined to approve of the wild adventure against Russia and Britain, two mighty powers whose strength they have good reason to know. Islam as a whole has not the slightest intention of becoming a pliant tool in German ambitions."

Turkish Scouts in Sherm.

A message to the Amsterdam newspaper the "Handscheibatt" from Berlin says that strong Turkish cavalry detachment have arrived at the Bay of Akaba and that Turkish scouts have appeared in Sherm, extremity of Sinai Peninsula.

Turkish Ambassador.**Farewell Interview with Foreign Minister.**

LONDON, November 2.

The Turkish Ambassador had a farewell interview with Sir Edward Grey to-day. The same arrangements have been made for his departure as for the German and Austrian ambassadors.

Allies' Ambassadors Left Constantinople.

LONDON, November 2.—(4-40 P.M.)

AMSTERDAM.—A Berlin despatch says that the British and French ambassadors left Constantinople yesterday.

The Russian Ambassador Confers with the Grand Vizir.

LONDON, November 1.

A message received from Constantinople via Berlin says that although he had already requested his passports the Russian ambassador on Saturday afternoon conferred with the Grand Vizir.

Grand Vizir's Apology.

LONDON, November 2.—(7-35 P.M.)

Reuter understands that the Grand Vizir has apologised for recent events in the Black Sea.

Bulgaria's Attitude.

LONDON, November 1.—(4-3 P.M.)

SOFIA.—In Government circles it is thought that Bulgaria will adopt an expectant attitude with regard to Turkey. On the other hand, the opposition think that Bulgaria ought to abandon her neutrality and join the Triple Entente.

Bulgaria Firm for the Allies.

LONDON, November 2.

Reuter learns from the Bulgarian Legation that although Bulgaria has been friendly to Turkey this does not imply that she agrees to the foreign policy of Turkey. Far less to that of Germany. Vast majority of Bulgarians are in favour of the Triple Entente and insist on strict neutrality. Bulgaria will never forget Russia her liberator and her numberless British friends.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Viceroy & Executive Members Arrive in Delhi.

DELHI, November 2.
 The Viceroy and all the Members of the Executive Council have arrived at Delhi and the Government of India offices opened to-day.

TELEGRAMS.

The Holy Places of Arabia.**The Viceroy's Announcement.**

DELHI, November 2.

The following "Gazette Extraordinary" has been issued to-day:—The following public announcement is published for general information—in view of the outbreak of war between Great Britain and Turkey, which, to the regret of Great Britain, has been brought about by the ill-advised, unprovoked and deliberate action of the Ottoman Government. His Excellency the Viceroy is authorised by His Majesty's Government to make the following public announcement in regard to the holy places of Arabia, including the holy shrines of Mesopotamia and the port of Jeddah, in order that there may be no misunderstanding on the part of His Majesty's most loyal Moslem subjects as to the attitude of His Majesty's Government in this war, in which no question of a religious character is involved. These holy places and Jeddah will be immune from attack or molestation by the British military and naval forces, so long as there is no interference with pilgrims from India to the holy places and shrines in question. At the request of His Majesty's Government the Governments of France and Russia have given them similar assurances.

SOUTH INDIA.

The Nizam's Manifesto.**To the Mahomedans of India.**

SECUNDERABAD, November 2.

The following is the English translation of a manifesto published in a "Gazette Extraordinary" of the Hyderabad State by order of His Highness the Nizam:—

The Prime Minister Says:—

"The wise and statesmanlike Farman which His Highness has been pleased to issue for the guidance and peace of mind of his beloved subjects in view of the recent events in Europe and the turn taken by the war is published in this Farida for general information. It is to be hoped that the subjects of this State will realise the importance of these directions in their own best interests and the interests of their country and their master and Sovereign and carry them out fully and completely.

(Sd.) Salar Jung.

"Minister to His Highness the Nizam."**His Highness's Farman.**

The following are the words of the Farman:—

"In view of the present aspect of the war in Europe let it be generally known that at this critical juncture it is the bounden duty of the Mahomedans of India to adhere firmly to their old and tried loyalty to the British Government, especially when there is no Moslem or non-Moslem power in the world under which they enjoy such personal and religious liberty as they do in India, and when moreover they are assured by the British Government that, as it has in the past always stood the best friend of Islam, so will it continue to be Islam's best friend and will always protect and cherish its Moslem subjects. I repeat and reiterate that in the crisis before us the Mahomedan inhabitants of India, especially the subjects of this State, should, if they care for their own welfare and prosperity, remain firm and whole-hearted in their loyalty and obedience, swerve not a hair's breadth from their devotion to the British Government, whose cause, I am convinced, is just and right, keep sacred the tie which binds subject peoples to their Rulers, and lastly that they should in no case allow themselves to be beguiled by the wiles of any one into a course of open or secret sedition against the British Government. Finally, I give expression to the hope that as I, following the tradition of my ancestors, hold myself ever ready to devote my own person and all the resources of my State and all that I possess to the services of Great Britain, so will all Mahomedans of India, especially my own beloved subjects, hold themselves whole-heartedly ready in the same way."

CALCUTTA.

Indian Moslem Loyalty.**The 'Englishman's' Views.****A Calcutta Mahomedan's Opinion.**

CALCUTTA, November 2.

Referring to the situation created by Turkey the "Englishman" points out that the sentiment of the Indian Moslems towards Turkey is recent, and is not based either on religious dogma or tradition. The Sultan of Turkey is neither the Caliph nor a Mahdi and till a few years ago a vast majority of Mahomedans in India has never heard his name and would have indignantly repudiated any suggestion that they owed him allegiance of any kind whatsoever. The Moslem element in India has not been less spontaneous than the Hindu in its demonstration of loyalty and who can doubt that it will stand the strain of the test to which it is now to be subjected.

A Prominent Mahomedan Interviewed.

A prominent Mahomedan seen last night by a representative of the "Englishman" expressed the opinion that Turkey has taken a fatal step in attacking Russia. He said it would cause considerable pain to Indian Mahomedans to find that Turkey has yielded to the mischievous influence of the Germans against the advice of their co-religionists in this country. He did not think war against Turkey would affect India much. Among the educated Mahomedans in India there was a considerable difference of opinion as to the position of the Sultan in the temporal affairs of the Mahomedans. They doubted if he was absolute in such matters. This was the attitude he said of a large number of educated Mahomedans, chiefly of the followers of Sir Sayed Ahmed.

TELEGRAMS.

War Contrary to the Teachings of Koran.

They believed that the Sultan was bound to conduct affairs in the light of the teachings of the Koran, and traditions of the Prophet and these did not justify a war of aggression. The Sultan had not been attacked by the powers of the Triple Entente. Moreover, Mahomedans in India knew the Sultan was powerless in the hands of the Young Turks and was not personally responsible for the acts of aggression against Britain.

A Delicate Position.

The position was certainly a delicate one, but he saw that if only the Government dealt with any mischief-mongers, who may be about to mislead illiterate Mahomedans, there was no danger of anything untoward happening.

Educating Illiterate Masses to prevent Trouble.

The Hon'ble Moulvi A. K. Fazlul Haq, Secretary of the Bengal Moslem League interviewed by a press representative said that before consulting his colleagues he could not say anything definitely but he was in a position to say that efforts would be made by the leading Mahomedans of the province to educate the illiterate masses with a view that there would be no trouble. They were going to convene an informal meeting of the leading members of the League and will consider the steps to be taken to see that the illiterate Mahomedans may not get out of their hand. He was however certain that there would be no disturbance so far as Bengal was concerned and he hoped that was also true all over the Indian empire. In conclusion Mr. Haq expressed the hope that nothing would appear in the press of a nature calculated to irritate Mahomedan feeling.

A Moslem Barrister's Views.

A leading Mahomedan Barrister discussing the situation observed that Mahomedan leaders would do well if they turned their attention to disillusioning the minds of the illiterate Mahomedans. False rumours spread by unscrupulous men must not be allowed to get abroad and they should issue pamphlets explaining the real position. They should also see that the minds of the masses were not contaminated by the teachings of anarchists who he thought would now try to induce the illiterate and excitable section of Mahomedans to adopt their cult. He however did not see any reason for apprehension. Though the Sultan was a Mahomedan he was not their religious head nor was the present war a religious one. He had great confidence in the British officials and was glad that H. E. the Viceroy had taken the earliest opportunity of declaring that the British will spare the sacred places of the Mahomedans and will not allow those to be taken or bombarded. The Indian Mahomedans are convinced that Great Britain has always been a great friend of the Moslems and they are convinced that nothing sacrilegious will be done by the British to wound the feelings of the Mahomedans.

THE ONE TOPIC OF CONVERSATION.

Bengal Moslems Deplore Turkish Action.

CALCUTTA, November 2.

The situation created by the declaration of war between Great Britain and Turkey was the subject of speculation all over the town. The opinion of the leading Mahomedans of Bengal is unanimous. They deplore the action of the Sultan who they say was forced to yield to the wishes of the young Turks headed by Enver Pasha, the war Minister of Turkey and his evil adviser the German Commander-in-Chief.

The A. B. Patrika's Comment.

CALCUTTA, November 2.

Commenting upon the war with Turkey the "Amrita Bazar Patrika" writes:—We doubt not that this threatened new complication will not affect the loyalty of the proverbially loyal Mahomedans of India to the British Throne. Already the better mind of the Indian Muslim community has commenced speaking out against the unreasonable attitude of the Sultan, and the chorus of Bakrid prayers for the success of British arms is still ringing in the ears of the world.

BOMBAY

H. H. The Aga Khan's Exhortation.

To all Mahomedans.

BOMBAY, November 2.

A telegram has been received by the Bombay Council of the Khoja Ismaili Famat from His Highness the Aga Khan, who writes that he is most pained to say that a war has broken out between the Allies and the Ottoman Empire. His Highness exhorts his followers throughout India and on the Indian frontier and elsewhere to be loyal and obedient to the British Government. His Highness adds that the war is the result of German instigation.

Turkish Policy Suicidal.

INDIAN MOSLEMS DISMAYED.

Bombay Mahomedan's Views.

BOMBAY, November 2.

The news of outbreak of hostilities between the Allies and Turkey has been received with painful surprise in Bombay as the Moslem population hoped and wished Turkey should throw its weight on the side of Great Britain. All Mahomedans of light and leading whithering to-day from speaking as to the outlook for Turkey did not conceal their recognition that the Sultan had been ill-advised in going to war against England and her Allies who are bound to win the end and dictate terms to Germany. The Mahomedans ascribe the attitude of the

TELEGRAMS.

Ottoman Government to the treachery and instigation of wire-pullers from Berlin and a great deal of indignation was expressed against the Kaiser for drawing the Turks into the war. One Mahomedan gentleman in the course of an interview said that Turkey had disappointed her friends and admirers and her suicidal policy would bring pain and even shame to the Moslem race. He said that Indian Moslems are and will remain loyal to the core to the British Government which has vouchsafed to them independence and freedom such as their co-religionists do not enjoy even in Moslem countries. The attitude of Turkey, he said, would be received with profound dismay all over India as it was quite obvious that Turkey's best interests lay in her alliance with Great Britain. A number of Mahomedans waited on the Police Commissioner and assured him of their loyalty and devotion to the British Government.

Bombay Mahomedans Unaffected.

Another Report.

News of the declaration of war between the Allies and Turkey does not seem to have affected Mahomedans of Bombay in any way. All are engrossed in their daily routine of business as usual. The number of Mahomedans owing allegiance to Turkey is very small and most of the Arabs are British subjects. During the last fortnight a number of Turkish Jew Merchants were seen at Police Courts seeking naturalisation. They are generally traders in Turkish caps and some export and import merchants. According to their opinion young Turkey has been pampered. In their opinion there are at present some 10,000 Germans employed in Turkey who have no doubt instilled slow poison for sometime past and no doubt Germany has taken advantage of its position to incite young Turkey to do acts which might ultimately lead to their destruction.

Mr. Emduruddin's Views.

Mr. Emduruddin Aoudia Koor, a leading Sunni gentleman and a senior Director of the Jumma Mosque said that it was true that the Sultan was their religious head as the protector of holy places of Islam. This however, in Mr. Koor's opinion did not justify Mahomedans in any way sympathising with young Turks. Mr. Koor said that Indian Mahomedans of all classes and communities were sincerely loyal to their beloved sovereign King George.

Nothing will Shake our Loyalty.

BOMBAY, November 2.

Mr. Cassamally Jafrazhoy, a prominent Mahomedan of the city in a letter to the "Times of India" says:—One hears speculation on all sides as to what will be the effect upon India of Turkey's plunge into war. Surely such speculation implies disbelief in the present declarations of loyalty to the British Raj of which the Empire is so proud, those declarations either mean something or nothing. There is no chance here of neutrality or a half way course. I maintain they mean something and that whatever follies Turkey may be led into nothing will shake our loyalty. We are loyal to King George and not to any other power.

The Turkish Puppets.

Yet one need not censure the Sultan, for the war is not of his making since he is but a mere tool in the hands of opportunist politicians at Stamboul who again dance like puppets as the strings are pulled from Berlin. Let there be no mistake about that but there is no doubt at all as to the truth in every conceivable way. It is used to be said that loyal addresses and so forth were more idle lip service, but the war has surely given the lie to that old misrepresentation. Already the hands of France are red with Indian blood, yet that has not shaken in even one who stay at home are going to devote each others devotion to the cause of justice and civilisation which is ours. Mr. Cassamally says that Moslem leaders can instruct the ignorant and denounce the waverers. "We must," he says "organise and co-operate with the old leaders of the community in Bombay."

SIND.

Mahomedans in Sind.

COMMISSIONER'S ADVICE TO RECALLED MAHOMEDANS.

The Correction of False Reports.

KARACHI, November 2.

Speaking at the Annual of Home of the Sind Madrasah Old Boys' Association, the Commissioner remarked that educated Mahomedans in Karachi, and in Sind generally, had an opportunity of rendering valuable service to their province, to their community, and to the Empire at this moment by allaying or correcting the numerous exaggerated or false reports which were being circulated, sometimes thoughtlessly, sometimes maliciously, concerning the course of events in the war. Many of these false rumours and reports were directly aimed at a menacing of the Empire of Mahomedans. The responsible officers are perfectly content to leave the matter to the ordinary common sense of the Mahomedans, but it was highly desirable that the leaders and representatives should actively assist themselves in checking false rumours and reports and explain the real situation to the more uneducated of the community.

PUNJAB.

Beluchi Moslems.

Condemn Turkey's Action.

I affirm a cheer I deliver.

QUETTA, November 2.

At a fully representative meeting of Moslems including seven tribes, chiefs and headmen held in the Anjuman Istislahi at Quetta yesterday the following resolutions were passed unanimously: (1) That the Moslems of Baluchistan view with disfavour that Turkey is being deceived by Germany into a breach of neutrality which they regard detrimental to Turkey's interest.

TELEGRAMS.

(2) That the Mussalmans take the opportunity to reaffirm their unswerving loyalty and devotion to the British Government and to assure that they can place full reliance on the innate fidelity of Mussalmans.

(3) That the resolutions be published in the Press.

Mahomedans in the Punjab.

Prayers for British Arms.

LAHORE, November 2.

After prayers in the Lahore Badshahi Mosque and at the Idgah at Jullundur and other places on Saturday Mahomedans prayed for the success of British arms.

Public Meetings Suggested.

A suggestion is being made that the Moslems of Lahore should shortly hold public meetings to consider the position brought about by the participation of Turkey in the war.

BURMA

Naturalisation Applications.

RANGOON, November 2.

Several applications for naturalisation by Turkish subjects in Rangoon were presented before the District Magistrate to-day.

RANGOON, November 2.

A mass meeting has been called for Wednesday by influential members of the Mahomedan community to express their unflinching loyalty.

UNITED PROVINCES.

Lucknow Paper's Comment.

LUCKNOW, November 2.

The "Indian Daily Telegraph" says:—The Princes and people of India will receive the Viceroy's statement with calmness and fortitude. The Indian Mahomedans have emphatically brought home to the Turkish people the matter of their loyalty to the British Government, and the Turks should not be surprised to learn that, now they have elected to make war against Great Britain, Indian Mahomedans will warmly support the Crown irrespective of religious consideration. The paramount religious duty of a Mahomedan is to be loyal to the Crown, and come what may, they will maintain their loyalty.

GENERAL

Prize Court in Calcutta.

The Cargo of the "Reppinfels"

CALCUTTA, November 3.

At the High Court to-day before the Chief Justice presiding over the Prize Court the Advocate-General applied in the matter of S. S. "Reppinfels" a German ship having a cargo which was within the jurisdiction of this Court. The Advocate-General asked at this stage to institute proceedings by way of monitions against goods, wares, merchandise and stores on board the ship in question so that the Crown might institute proceedings with regard to it and determine the ownership of the cargo. The ship left Calcutta on a voyage to Hamburg on the 2nd August before war with Germany was declared. In the course of her voyage she was captured by H. M. S. "Esperanza" on the high seas 8 miles south of Colombo and taken there. The Prize Court there condemned the ship on and not the cargo, the cargo being released for the purpose of being brought to Calcutta. His Lordship directed manifestations to be issued in respect of the good on the ship subject to the ships papers being put in and also issued a warrant for arrest.

Bombay War Fund.

BOMBAY, November 2.

The Bombay Presidency war relief fund amounts to 26 lakhs and 3 thousand.

LONDON, October 31. (1.5 P.M.)

PETROGRAD.—Up to yesterday evening there had been no declaration of war between Russia and Turkey nor had the Turkish ambassador in Petrograd received his passports.

LONDON, November 2. (5.50 P.M.)

PETROGRAD.—An official statement says that the German and Austrian Communiqués which have been published asserting that the Russian fleet began hostilities against Turkish squadron are gross inventions intended to mislead the public in Constantinople. In a similar way Germany justified declaration of war against Russia by also saying that Russian soldiers had invaded German territory whereas not a single Russian crossed the frontier before the war was declared. Our fleet committed no hostile act before Turkey opened hostilities. It is evident that if the Russian fleet had taken the initiative the bombardment of our ports could not have occurred.

PARIS 6. (25 P.M.)

A communique issued here says that the German Offensive is still violent in Belgium and North of France. We are everywhere holding our ground.

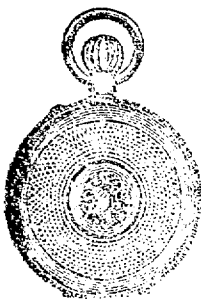
పి. యజ్ఞ. సింహ అందుకంపెని,
26, ఆదియప్పనాయనివీధి, మద్రాసు.

మేలుకన్నాది తులం 1-కి
రూ. 80-0-0
నెం. 2. రూ. 25-0-0
గరింజయెత్తు 0-6-0
కాశ్మీరపు తుంకుపువ్వు
తులం ౧-కి రూ. 1-4-0
నూర్యమార్కు తుంకుపు
పువ్వు తులం ౧-కి 1-4-0
సింగపూరు మేలు పచ్చ

కర్నూటం తులం ౧-కి రూ. 2-0-0. సింహం లూడియానా
పాల యింగువ 12 తులముల దబ్బా ౧-కి రూ. 1-0-0
సింహం ముగంధకర్పూడి దబ్బా ౧-కి రూ. 0-8-0
కేటలాగులు కలయువారు వ్రాసి తెప్పించుకొనడు.

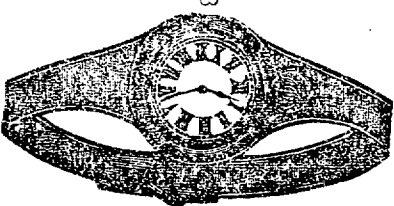
నిక్కలు వెండి హంటింగు గడియారము.

ఈ గడియారము బహువృద్ధియు
ను సుందరమయిన పనితీరుగలదిన్ని
మేలైన సామానులతో చేయబడినది.
మైమాతల హంటింగ్ గడియారము
తెరవలసిన మొదల దీనితలలో స్పీరింగు
(వీలు) ఉంచుచున్నది. వాటిని అది
మిన అవియే తెరచుకొనును. తర్వాత
గంటజూచుకొని ఆమూలము మూసి
అదిమిన మూసుకొనును. వెల 5-0-0

నిక్కల్ వెండి లేడిను రిప్టువాచి.

శ్రీ లున్న, పురు
మలున్న చేతిలో
కట్టుకొనుటకు ఉప
యోగముగ నిక్క
ల్ వెండితో చేయ
బడినది.

నిక్కల్ వెండి లేడిగడియారము. ధర రూ. 8-8-0.
వెండిగడియారము. ధర 4-8-0.
విక్టోరియావాచ్ కంపెని, సాకారుపేటపోస్టు, మద్రాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“నుతమతియైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి పల్కుల, కట్టు
గట్టెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవ రాయ
లచే శాసించు బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవ
రించి వెద్యయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును
మధుర్రావిజయ నాటకమునలె ముద్రించు బడినది. ఆంధ్ర
వాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను
మధుర్రావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు
శ్రీ కాళహస్తికర్మసంబంధము గలదు.

నవవం కాళికో వెల 1-0-0-0 పూర్తికాళికో 1-4-0-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0-0 కు 0-4-0-0 ల
తుంకు త్రోసికెడును. కలసినవారు

శ్రీ రామజయమందిరము,

తిరువళ్ళీక్కేటి, మద్రాసు, అనివ్రాయవలయును.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల
“స్టావు”లకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనిలకన్న
మాకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది.
ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాఖాతాదారు
లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.
సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరీలను

గమనింపుడు.
నె 100 (detachable) గలముగల, శీర్షము
లేని) 2 బన్నరులు
నవ యివ్వబడును.
ఈరు బల్లెలం దిరుగు
:ట్టి యుద్యోగియు
లకు కరు: ముఖ్యము.
టికావెల్లె నవ:రు8
నెం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినవి.
నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్కెట్లె నవ: వెల రు 8.
నెం. 200 పాకెట్ స్టాప్ చిన్నిదియు చెయి ఇముడు
గలదియు, టిక్కెట్లె నవ: వెల రు. 5-8-0-0
కే. ఎస్. పి.వేటి, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు,
వర్తకులకు ప్రత్యేకపుధరలు యివ్వబడును.

శుక్లనష్టము

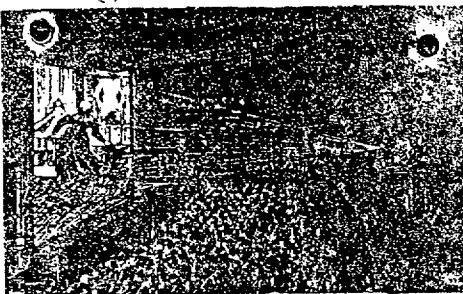
గుణమీయనిచో
సొమ్ము తిరుగ నియబడును.

100 మాత్రలుగల సీసారు. 2-0-0-0.
పోస్టుఖర్చులువగయిరా ప్రత్యేకము.
నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో,
ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కాక్ బయస్కోపు అద్దకు ఫిలములు

మెక్సినువెల రూ. 275. ఫిలములు అడుగు 1కి రు. 6-2-0
ఈ యంత్రములలో తనంతటి తానువెలిగే ఎలక్ట్రిక్
దీపము అమర్చబడియున్నది. తెరపయిన 5 అడుగులబొమ్మ
కనిపించును. ఒక్కొక్క ఫిలము 400 అడుగులుండును. ప్రతి
ఫిలములలోను 1లేక 2 కథలుండును. మావద్ద బయస్కోపు
కొనేవారుస్వల్పచందాలను ఇల్లించి ప్రతివారము వారి ఫిల
ములను మార్చుకొనవచ్చును. ఇది క్రొత్తయేర్పాటు. పూర్తిగా
తెలుసుకొనగోరువారు బుద్ధి రాజు ఈశ్వరప్ప పంతులుగారు.
ఉర్దూం, గంజాంజిల్లా- అనివ్రాయవలెను.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితోపంచ 1-కి “అల్లారా
టమున కొర్రనికోడండ్ర ప్రలాపము” అను నూతన గ్రంథ
ముకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచిసయము! వేనతలు కర్పవడినవి!! తెనుకదొరకవు!!

మేలైన జపాక పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్పపడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గలమేలైనఅనల్
పట్టుపంచలు పండుగనినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినవి
సో... మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
ఉన్నవి. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ,
ఆకుపచ్చ, కోబా, మేళునర్పం
గల మూరనిదిని 24 మూరవెదబ్బుగల పట్టుపంచ1-కి2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చు 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారావు మొదలియార్.

3, కందచ్చమొదలి వీధి, తిరువళ్ళీక్కేటి, మదరాస్.
దంతచూరము
డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2 0
పంటిసెవ్వులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలి
ఉండును. ఈ దంతచూరముతో పండ్లతోముట
వలన చిగుళ్లు గట్టపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము
ప్రవించుకుండును. నోటదగ్గంధము లేకయుండును.
పండ్ల ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.
సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
ఒకసారి వాడి పరీక్షించి చూచుటకు యుక్త
ము. పంటిపోటుకు తీపులకు మంచిపోడుము.
పండ్లకు బలము నిచ్చును. ప్రతివారము వేలకు
వేలుడబ్బాలు విక్రయము.
అవృతాంజనం డిప్లో, 109, ఫ్రీరి కోట్టు, బొంబాయి.
7, తంబుసెట్టేవీధి, చెన్న పట్టణము.

పోస్టేజి నహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపియున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజి,
ఆతంక నిగ్రహ బొంబాయిము,
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

విశ్వనిఘంటువు

ఇది ప్రసిద్ధమైన నానా విఘంటువు, ఇప్పుడు (టీకా
మరమువలె) ప్రతిపద టీకతోడ డబ్బీ 16 పా. గ్లెజుకాకిరము
వై ముద్రింపబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. ఇందు
2,250 స్లోకములు గలవు. పుటలు 520. మంచి క్యాలికో
లైండు. వెల రూ. 2-8-0. పోస్టేజి నేలు.

కవికల్పలత

ఇది విద్యాగంధముగల ప్రతివారునుజూచి తీరవలసిన
యత్నాగ్రంథము. ఆంధ్ర గీర్వాణ కవితాభ్యాసమునకు
వలయు సర్వవిషయములును నిందుఁ గలవు. ఇపు డాంధ్ర
తాత్పర్యముతో ముద్రింపబడుచున్నది. ముందుగా దరఖా
స్తులు జేయువారికి లాభముగలదు. ఇందలి సకల విషయము
లను విపులముగా తెలియజేయునోటినును గోరువారు అర్థజ్ఞా
భిల్ల నంపకలెను.

గరిమెల్ల సోమయాజి శర్మ,

కోటిపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

క్రాంతినవల! మనోహరమగు నవల! !

ఇందుమణి.

వంగదేశ కవిసార్వభౌములలో నొకరైనట్టియు, జగ
ద్విఖ్యాతిగాంచినట్టియు కీర్తిమేళచంద్రిదత్తుగారి “యం
డియక్ మాంకిక్రిస్తా” యను నవలనుసరించి యత్యంత
మృదుమధురశైలిని రచింపబడినది. కథాసందర్భ మతిమనో
హరమై, నూతన భావనిలీతమై యద్భుతముగ నుండును.
ఇందలి దేశభక్తి, దైవభక్తి, ధర్మాశురక్తి, స్వాస్థ్యాభ్యాసము,
దీనరక్షణ పరాయణత్వము చెప్పనవికాదు. పత్రికతాతీలకం
బగు కథానాయిక లోనయినందును లలిసంతోభకరములై
యుండును. దేశాస్మత్వమునకు హానికరములగు దురాచారము
లింగు ఖండింపబడెను. ఈనవలఁ జదువవారింభించిన ముగిం
చునటకు విడవనోపదు. డెమ్మిపైజాలో చక్కని కాగితము
లపై మిక్కిలి యందముగముద్రింపబడి 204 పుటలను గలిగి
యున్నది. వెల 10 అణాలు. పోస్టేజిపత్రేకము.

మ.రా.రా. పేజీలు రామారావుగారు,

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా-అనివ్రాయవలెను.

నూప ధూపనవటి.

ఈ మందు 2 ఘంటలలో కలరాను పోగొట్టును. బం
ధించిన మూత్రమును వెడలించును. తగిన వేడిని హెచ్చించును.
ఈ మందును వాడినవారనేకులు స్వస్థత పొంది సుఖముగ
నున్నారు. వెల 12 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 0-6-0-0.
యోజన పటి.

అతిమూత్రవ్యాధివలన, మూత్రము తరుచుగా వెడలుట
విదాహము ప్రణమ మొదలగు దోషము లేర్పడి, తరుణవయ
స్కులు సయితము మృత్యుదేవతవార బడుచున్నారు. ఈ
మూత్రలను సేవించిన కొద్దిదినములలో గుణము గన్పించుటయే
గాక పుంస్త్రమునుగూడ హెచ్చించును.
వెల 12 మాత్రలుగల సీసా 1 కి 2-4-0-0.

గాత్ర సంజీవనీ పటి.

చలి జ్వరము, జ్వర జ్వరము, సంది దోషము గల
జ్వరమును మాన్పుట కీ మూత్రలు సంజీవనీ వంటివి.
వెల 12 మాత్రలుగల సీసా 1 కి 0-6-0-0.
ఈయావధములు నూరు సంవత్సరములనుండి వంశ
పారంపర్యము శాస్త్రానుభవ జ్ఞానముగల ఆయుర్వేద వైద్యు
లచే నమ్మకముగా తయారు చేయబడినవి. ఇతర వ్యాధులకు
గూడ, వ్రాసిన, తగిన యావధములు పంపబడును.
ధన్వంతరియూత్రము, జె. కె. రావు,
1-24, శివరామనీవీధి, తిరువళ్ళీక్కేటి, మదరాసు.